27-77

Akbaba

PLÁJ GÜZELİ!

200000 TL ev kredisidir

-o sıcak yuvanız
kendi malınız olsun istemez misiniz?
kısmetse olur demeden, oturup beklemeden
tasarruflarınız değerlensin,
mutluluğunuz devam etsin istemez misiniz?
yeni yapı tasarrufu sistemiyle;
paranıza hem faiz, hem de 15 yıl vadeli
200.000.-tl ev kredisi almak istemez misiniz?

TÜRKİYE EMLAK KREDİ BANKASI

şubelerimizden broşür isteyiniz

Akbaba

Kurucusu : Yusuf Ziya ORTAÇ

Yıl : 55 — Cilt : 32 — Sayı : 27 * Haftalık Siyasî Mizah Gazetesi * 29 Haziran 1977 — Fiatı 250 Kuruş

ONLAR DİDİŞE-DURSUNLAR...

UYSAL bir toplumuz biz. Gereğinden fazla sakiniz. Sağda solda çatışmalar, vuruşmalar, göz oymalar, bir kaşık suda adam boğmalar sürüp giderken bunu söylememiz biraz tuhaf gelebilir ama, gerçeğin bu olduğu kanısındayız. Çok sabırlı insanlarız biz.

Ankara'da polemik sanatı büyük atılımlar kaydediyor. İncir çekirdeğini doldurmayacak çuval çuval lâkırdı birbiri tepesine yığılıyor. Özellikle AP, MSP, ve MHP liderleri birer sofizm üstadı kesilmişler, Yok güven oyu alacağı önceden kesinlikle bilinmeyen bir hükümetin kurulması yanlışmış... Yok gol olacağı kesinlikle bilinmeyen bir şut çekilmesi günahmış...

Tamam... Diyelim ki parlamenter sistemimizde vatandaşın görevi oy vermektir. Hükümeti kurma görevi, seçmenlerin oylarıyla oluşturdukları Millet Meclisinindir. Vatandaş oy puslasını sandığa atar, gerisine karışmaz.

İyi ama vatandaş başsız kalmanın acısını kendi yaşantısında somut gerçeklerle çekmiyor mu? Başıboşluğun, denetimsizliğin, askıda bekleyen sorunların fiyatını kim ödüyor?

Kiralar bir yılda yüzde yüze yakın artış gösterirse bundan kim zarar görür?

Su akmazsa, elektrik yanmazsa, yiyecek hem pahalı, hem bozuksa bundan kim zarar görür?

Okullar öğrencilere, iş alanları çalışmak isteyenlere, doktorlar hastalara yetişmiyorsa bundan kim zarar görür?

Ufuktaki umut ışıkları bencilliğin kapkara çuluyla perdeleniyorsa bundan kim zarar görür.

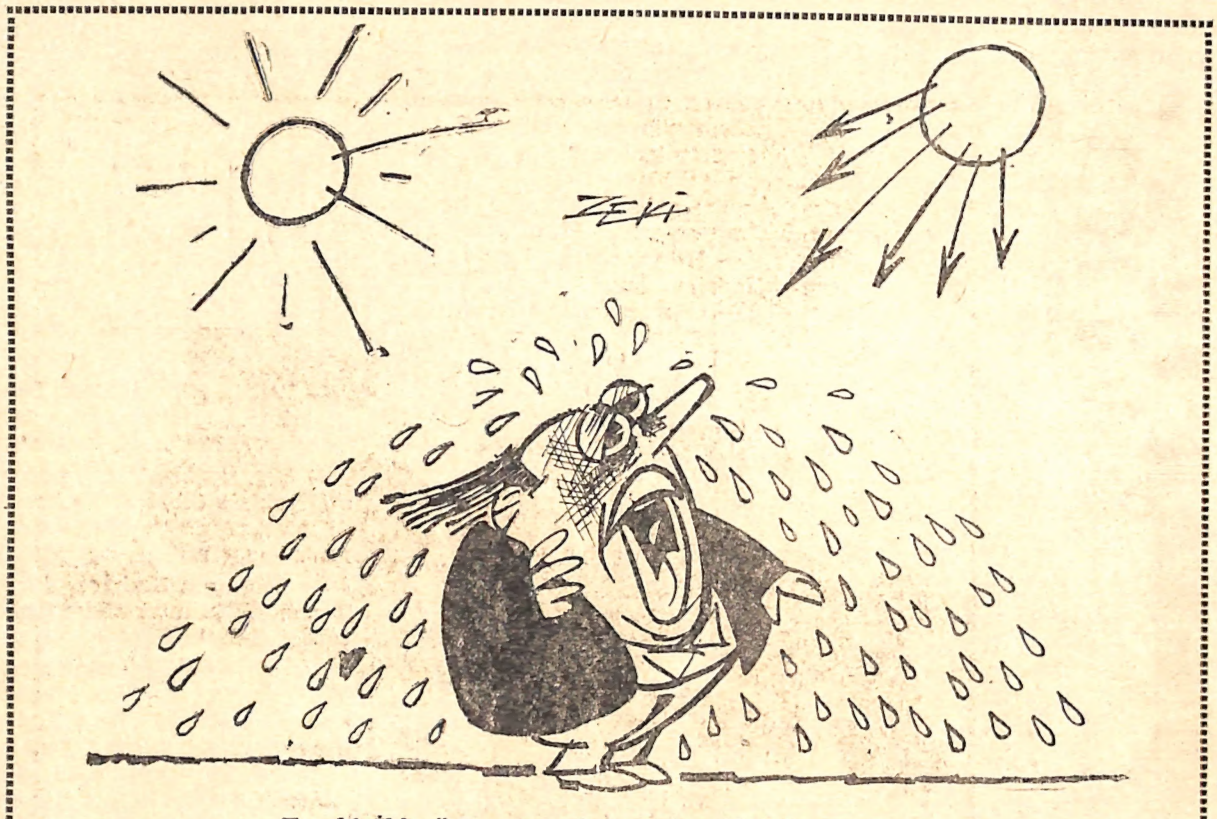

— Eyvah! İki güneş arasında eriyip gideceğim galiba!...

Gerektiğince önemsenmemiş kırsal alanı, unutulmuş Doğu'yu falan bir yana bırakalım. En kalabalık, en ileri ve en zengin kentimiz olan İstanbul'a bakalım bir an için.

Olağanüstü sıcak günler yaşayan, suyu akmayan, elektriği kısıtlanan İstanbul'a.

Duraklarında güneşten bunalmış insanların uzun kuyruklar oluşturup taşıt bekledikleri İstanbul'a.

Kaldırımlarında kaçak sigaradan, denizinde mikroptan geçilmeyen İstanbul'a.

Her sokağı çöplüğe, her güzelliği pisliğe dönüşen İstanbul'a.

Kalabalık, gürültü, ve sinir bozuklukları kenti İstanbul'a.

En gelişmişi ve en zengini buysa, Türkiye'nin başka yerlerinin nasıl olduğunu, merdivenin alt basamaklarında nelerin bulunduğunu anlamak için büyük bir düş gücü gerekmez.

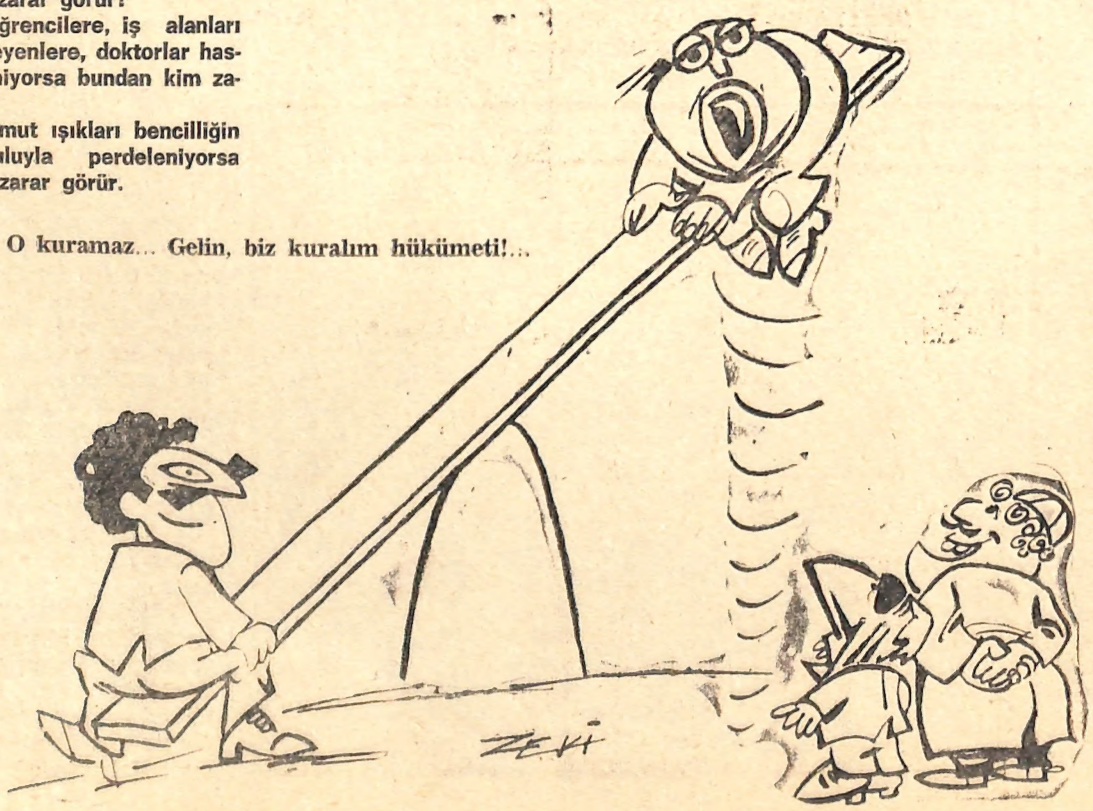

— O kuramaz... Gelin, biz kuralım hükümeti!...

Türkiye, acı çeken bir ülke olup çıkmıştır. Halkın seçip Ankara'ya gönderdiği altıyüzden fazla kişi, «halkın mutluluğu için» çalışmaktadır. Ama aralarında anlaşıp hangi yöne gideceklerine karar veremedikleri için her biri kendi bildiği yöne çekiştirip durmaktadır ülkeyi. Kolumuz birinin, bacağımız bir başkasının elinde kalmazsa ne iyi.

Türk halkı sabırla beklemektedir. İkibuçuk yıl beklemiştir şimdiden. İkibuçuk ay daha bekleyebilir belki. Ama ondan sonra sırf sabır da yeterli olmayacaktır. Borçlar sırf sabrederek ödenmez. Karın sabırla doymaz. Hastalıklar sabırla iyi olmaz.

Kösteklenmek istenen sadece bir CHP hükümetinin kurulması değildir. Bilerek ya da bilmeyerek sorunlarımızın çözümü engelenmekte, geciktirilmektedir. Ortam, her gün biraz daha, her türlü karanlık amacın filizlenmesine elverişli bir ortam biçimine girmektedir.

Artık halkın bir tepki göstermesi gerektiği kanısındayız. Bütün yasal ve demokratik olanakları sonuna kadar kullanarak «Yeter!» demesini öğrenmeliyiz artık.

Belki aramızda seçip Ankara'ya gönderdiklerimiz, aramızdan ayrılır ayrılmaz, neler çektiğimizi unutuvermişlerdir.

İş işten geçmeden onları uyarmalıyız.

AKBABA

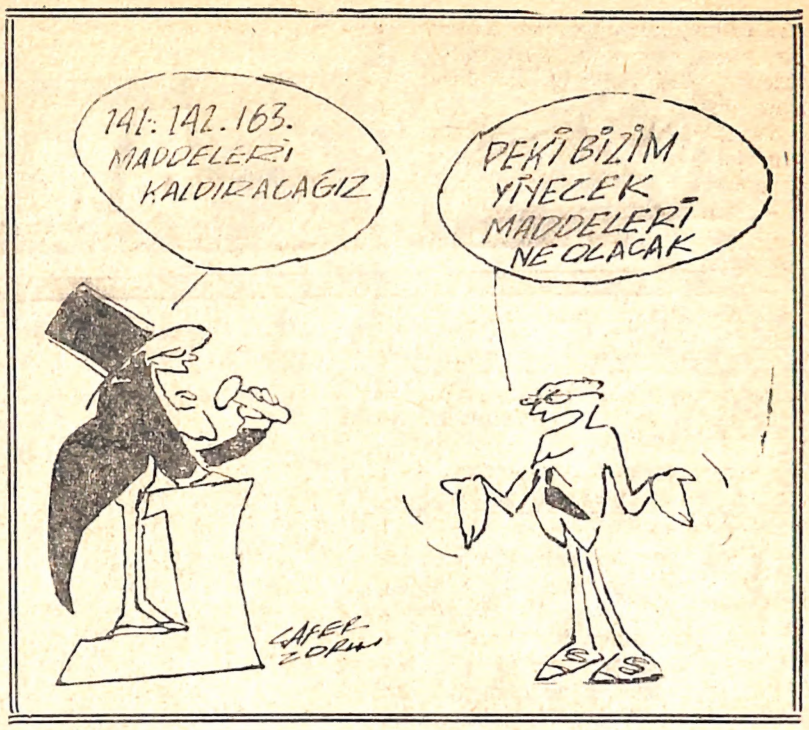

İŞE başvurduğumda, ben sanıyordum ki koskocaman bir kurumla karşılaşacağım, ama verilen adrese gelince bir de gördüm ki, eski hanlardan birinde, içiçe iki oda... Ön odada yaşlıca bir sekreter bayan oturuyordu. Ona:

— Cihat Firması burası mı efendim? diye sordum.

— Evet, dedi...

— Bir adama gereksinmeniz varmış, bu adresi verdiler de...

Kadın yerinden kalktı:

— Bir dakika, dedi. Beyefendi namaz kılmıyorlarsa, haber vereyim...

Kapıyı usulcacık açtı, işaretle namaz kıldığını bildirdi, ve yine kapıyı usulcacık kapattı.

— Bekleyin biraz, dedi...

Oda da gözümü gezdirdim, sekreter bayanın başının üzerindeki dolapta, iki tane dosya vardı, onun yanında da bir kara kaplı defter. Sekreter bayanın önünde bir telefon, benim oturduğum koltukla birlikte tümü dört koltuk, odanın içinde salt bunlar vardı. Sekreter bayan otura otura sıkılmış olacak, bazan tırnaklarını kemiriyor, bazan da derin derin iç geçiriyordu... Az sonra kapı açıldı, sekreter bayan da, ben de ayağa kalktık. Patron:

— Evet? dedi.

Sekreter bayan beni gösterdi:

— İş için gelmiş...

Patron:

— Haa, dedi... Gelin içeri...

Bekliyordum, kocaman kocaman dosyalar, kocaman kocaman dolaplar patronun odasında olsun, masasında çift telefon bulunsun, ama ne gezer, kupkuru bir oda karşıda eski türkçe bir yazı, onun altında küçük bir masa, üzerinde yine kara kaplı bir defter...

— Evet, dedi patron. Sizi tahsilat işi için alacağım... Bundan böyle Cihat Firmasının tahsilat işlerini siz göreceksiniz. Sizi bana tavsiye eden kişi, çok namuslu, çok dürüst olduğunuzu söyledi...

— Teşekkür ederim efendim, öyleyimdir, dedim.

— Emanete hıyanetin günahı büyüktür... Burası koskocaman bir firma, namusunuzla çalıştığınız takdirde, firmamızda ölünceye kadar çalışırsınız...

— Fabrikada mı görevlendireceksiniz beyefendi?

— Anlamadım? dedi.

— Yâni görevim nerede olacak? dedim.

— Burada, dedi. Şu masayı dışarı atarız, siz de Kadriye hanımın yanında otururusunuz. Tahsilat işi olunca, çıkar tahsil eder gelirsiniz... Adınız, soyadınız...

Bir kart doldurdu, altını imzaladı, mühürledi... Uzattı...

Kocaman bir mühürdü, Cihat Firmaları...

Haa demek ki bu adamın bundan başka da aynı adla kurulmuş firmaları vardı... Pekiyi bu firma ne iş yapardı?

Az sonra Kadriye hanımla birlikte patronun odasındaki eski masayı dışarıya attık, yine patronun odasında bulunan eski sandalyelerden birini de masanın gerisine koyduk... Tamam, benim çalışacağım yer hazırdı. Ama ne yapacaktım?

— Ne yapacağım burada ben Kadriye hanım?

— Oturacaksınız, patron bir emir verdiği zaman onu yerine getireceksiniz...

Oturup boş gözlerle bakınmağa başladım. Ama dayanamadım. Hani insan ilk girdiği işin ne olduğunu, bu firmanın ne alıp, ne sattığını çok merak eden, ben de işte bu merak içerisindeydim. Sordum:

— Bizim firma ne alır ne satar Kadriye hanım?

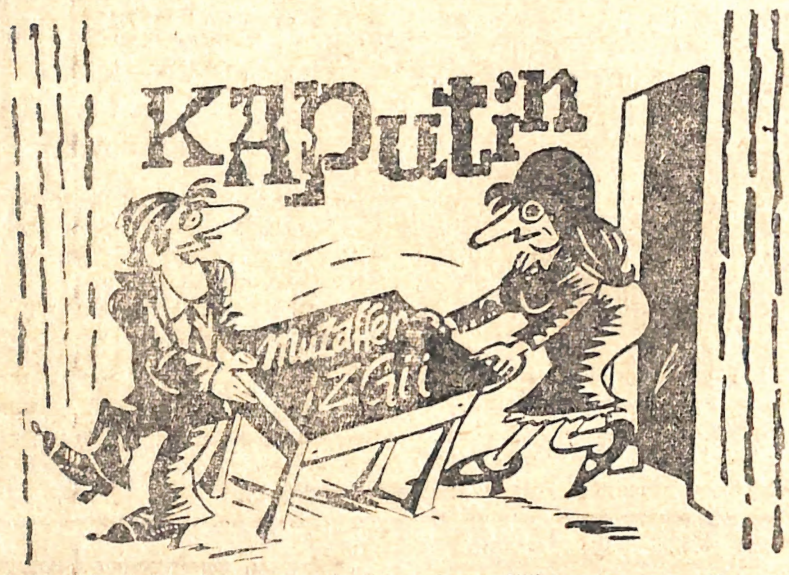

— Vallahi bilmem, dedi. Benim görevim salt telefonlara cevap vermektir. Başka işe bakmam...

— Şey, dedim, bana mühürlediği belgede Cihat Firmaları yazdığına göre acaba başka şubelerimizde var mı?

— Yoo, dedi Kadriye hanım. Benim bildiğim tek Cihat firması vardır, o da burasıdır...

Patron ikindi namazına gitmek için dışarıya çıktığında ellerimizi uzatmamızı istedi, hem Kadriye hanımın elinin üzerine, hem de benim elimin üzerine gül suyu damlattı... O çıktıktan sonra Kadriye hanım, hemen alkolü çıkararak elindeki gül yağını sildi.

— Adetidir, dedi, her ikindi gül yağı sürmeden gitmez... Biz de birer çay içelim...

Çaydanlığı ispirto ocağının üzerine oturttu, ispirto ocağını ateşledi. Yaptığımız çaydan bir bardak da patrona nasip oldu... Kadriye hanım çayı götürüp, geldiğinde:

— Sizi istiyor, dedi...

Girdim içeriye... Bir fatura cildi uzatarak:

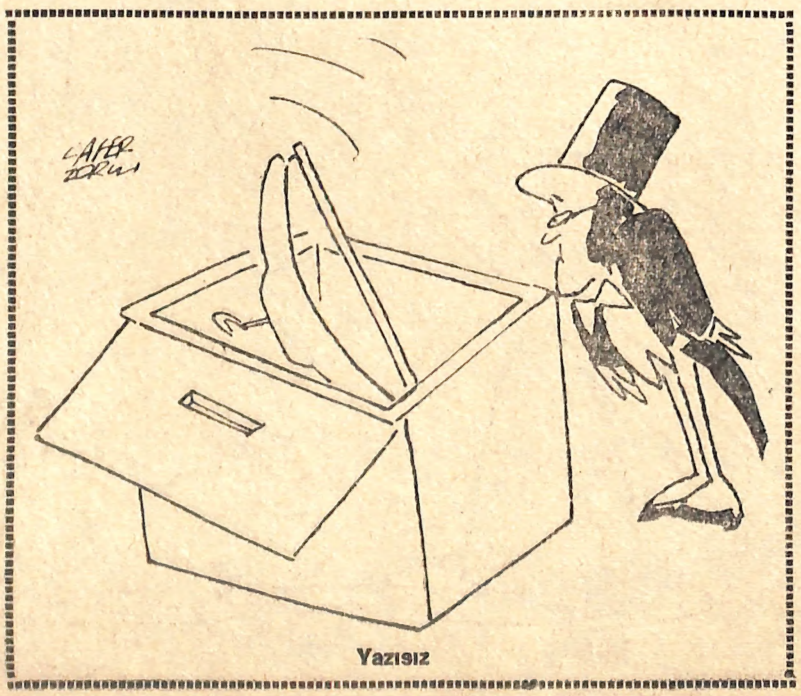

Yazısız

— Şimdi şu adresteki iş yerine gideceksiniz, ve oradan yirmi bin lira tahsil edeceksiniz... dedi.

— Başüstüne, dedim... Faturaya ne yazacağım efendim?

— Kaputin yazacaksınız...

— Kilo olarak mı, metre olarak mı, yoksa ton falan mı efendim?

— Hayır, hiçbirşey yazmayacaksınız... Bir tarafa Kaputin yazın, karşısına yirmi bin yazın, altına da yekûn, yine yirmi bin yazın, parayı alın gelin.

— Başüstüne...

Çıktım dışarıya... Demek biz Kaputin alıp, Kaputin satıyorduk... İyi ama bu Kaputin denen şey neydi? Hele bir akşam olsun, gider sözlükten bakardım. Vardım iş yerine, kartımı gösterdim:

— Abdürrezzak bey gönderdi, dedim...

Aman Allahım, neymiş meğer bizim patronun forsu, iki dakika sonra işyerinin muhasebe müdürünün karşısındaydım ve elimde orta kahve vardı. Müdür:

— Fatura getirdiniz mi beyefendi? diye sordu.

— Evet, dedim...

Çıkardım fatura cildini, yazdım en başına Kaputin, yazdım yanına yirmi bin, çektim bir çizgi yekûn yirmi bin... Uzattım faturayı, aldım parayı...

Firmaya gelince Kadriye hanım içeri girmemi söyledi. İçerde Kaputin alıcıları varmış, iş konuşuyorlarmış... Yarım saat sonra Kaputin alıcıları gidince, patronun yanına girdim, yirmi bini uzattım...

— Şimdi de şu firmaya gideceksiniz,dedi... Yetmiş bin lira alıp geleceksiniz...

— Yine Kaputin mi yazacağım beyefendi faturaya?

— Elbette evlâdım, dedi. Biz yalnız Kaputin alır, Kaputin satarız.

Yola düştüm... Dolmuş şoförüne sordum, bilmiyor, yanımdaki yolcular da bilmiyorlar Kaputin'in ne olduğunu... Akşam eve gittiğimde sözlüğe baktım, sözlükte bilmiyor Kaputin'in ne olduğunu... Kahveye çıktım, bizim çok

akıllı dediğimiz öğretmen Nusret bey vardı, ona sordum, o da bilmiyor... Kaputin'in ne olduğunu bilen yok...

Yatağıma yattım amma, kafamın içi karmakarışık... Karım soruyor:

— İşin iyi mi?

— İyi... Kaputin alıyor, Kaputin satıyoruz...

— Nedir o Kaputin?

— Ne bileyim ben... Bilen de yok...

İnsanın aklına neler geliyor, esrar diyorum... Olmaz... Adam öyle dindar öyle müslüman ki, böyle bir işi yapmaz... Kaçakçılık diyorum, bu koskoca firmalar hiç kaçak mal alırlar mı? Gündüzki toplam hasılata bakıyorum, tastamam firmalardan iki yüz yirmi bin lira toplamışım... Demek ki biz iki yüz yirmi bin liralık Kaputin satmışız o günü...

Ulan bu Kaputin nedir?

Önüme gelene soruyorum:

— Kardeşim Kaputin ne demektir?

Bilen yok ki... Parayı aldığım muhasebe müdürlerine soruyorum, onlar da bilmiyorlar.

— Galiba iş yerimizde kullanılan, Avrupa'dan ithal edilen bir madde olsa gerek... diyorlar.

Yılmıyorum, o fabrikadan birine, hattâ ustabaşısına soruyorum:

— Kardeşim siz Kaputin'i ne için kullanıyorsunuz?

Adam, dudağını büzüyor:

— Vallahi bu ismi ilk kez duydum, diyor... Bezleri buruşturduğumuz ilâcın kimya ismi sakın Kaputin olmasın?

Kimya mühendislerine soruyorum... Yok, yok, yok... Kaputin'in ne olduğunu bilen yok!...

Bizim depomuz nerede, bu Kaputin denen namussuz malı nereden sevkediyoruz, hani araçlarımız, hani şoförlerimiz? Hani muhasebe defterlerimiz? Hiç, hiç birşeyimiz yok... Ancak:

— Git oğlum falanca yere, seksen bin liralık Kaputin faturası kes, parayı al gel...

Kaput mu satıyoruz, kaput bezi mi satıyoruz, çaput mu satıyoruz? Kaputla ilgili neler varsa aklıma geliyor, amma Kaputin ne ola ki?

Bir iki kez iyiden iyiye niyetlendim, patronun kendisine soracağım, amma o cesareti kendimde bulamadım. Ki, Kadriye hanım tastamam on bir yıldır burada çalışıyor ve Kaputin'in ne olduğunu bilmediği halde sormuyor, ben ki şuracıkta üç beş aylık bir tahsildar?

Her yıl Hac'a gidiyordu bizim Patron Abdürrezzak bey... Bizim izinleri de o aya denk getiriyordu. Hac öncesi, ayağım yer görmüyordu, boyuna Kaputin paralarını topluyordum çeşitli firmalardan.

İşte böyle bir izin günümde, kalktım iş yaptığımız firmalardan birine gittim... Çıktım muhasebe müdürüne:

— Abdürrezzak bey Haç'a gitmezden önce size Kaputin teslim etmemi söylemişti, Kaputin'i getirdim, dedim...

Muhasebe müdürü:

— Vallahi ben ödemelere bakıyorum, siz en iyisi alım müdürüne gidin, dedi...

Alım müdürünün yanına çıktım:

— Beyefendi, Abdürrezzak bey Kaputin gönderdiler, dedim...

Adam yüzüme saf saf baktı Hiçbirşey anlamadı. Bana sordu:

— Siz alıyorsunuz, ben de parasını tahsil ediyorum ya? dedim.

— Siz en iyisi bizim patronu görün, dedi.

Patronun yanına saltanatla çıkarıldım... Aman bir karşılayış ki sormayın... En yumuşak koltuk, en güzel içki, en güzel sigara...

— Kaputin getirdim beyefendi, dedim...

— Söylediler, o denli gereksinmemiz vardı ki şu anda Kaputin'e... Çok çok teşekkür ederim... Demek Abdürrezzak bey gitmeden önce bizi düşünmüş... Sağolsun, varolsun...

Şimdi ne diyeceğim adama... Adam bana bakıyor, ben adama... Bir zaman böyle geçtikten sonra:

— Herzaman Kaputin verme işini kendisi yapardı, dedi... Şaşılacak şey.

Elini uzattı:

— Haydi verin!...

Hiçbir şey anlamadım ki... Şaşkın şaşkın adamın yüzüne baktım. Adam:

— Siz Kaputin getirmediniz mi? diye sordu.

— Hı, dedim...

— Verin... İşçilere bugün ücret ödeyecektik, haydi verin!...

O anda anladım Kaputin'in ne olduğunu ve bizim patronun ne iş yaptığını...

Muzaffer İZGÜ

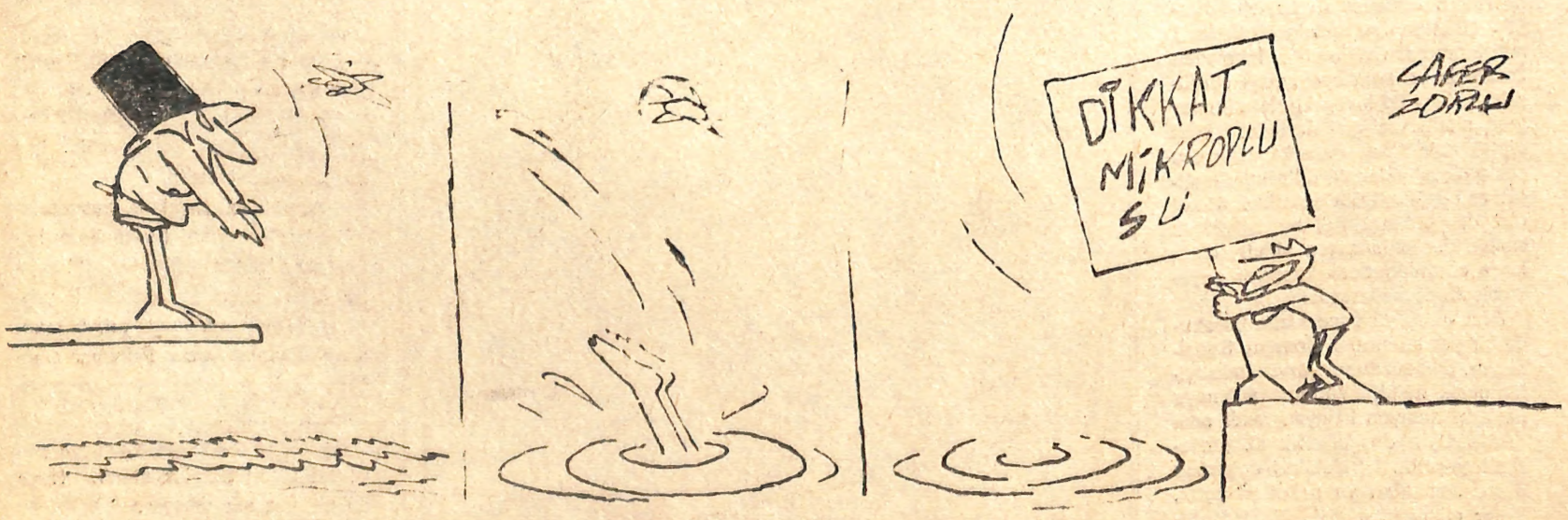

YAZISIZ

Çanlar bizim için Çalıyor

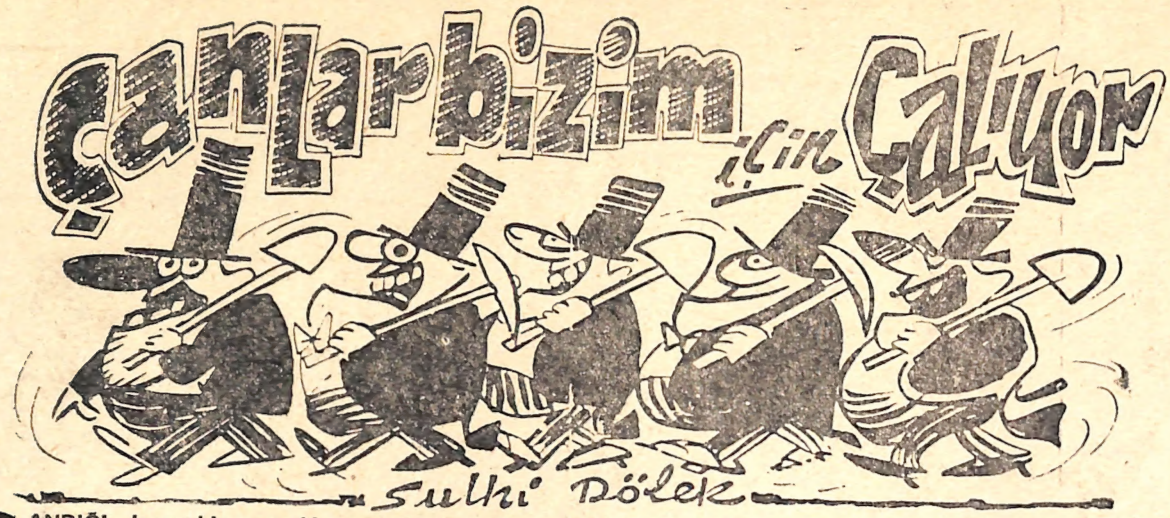

SANDIĞI kumsalda çocuklar bulmuşlar, denizin getirdiği tahta parçalarını toplamaya gittiklerinde. Uğraşıp kilidini kıramayınca da, koca şeyi arabaya yükledikleri gibi köye taşımışlar.

O sırada bir köşeye çekilmiş kitap okuyordum ben. Bu yüzden başlangıçta ilgilenemedim. «Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu»nu okuyordum. «Zührevî Hastalıklar, Cilt II»den sonra en sevdiğim kitap budur. Zaten bu ikisi, kendimi bildim bileli başucumda durur. Kulakları çınlasın, Yusuf öğretmenin armağanı.

Yusuf öğretmen, öğretmenliği sırasında bir İstanbul gazetesine mektup yazmış, okurlardan köyümüze kitap yardımı yapmalarını istemişti. Bu duyurudan sonra kitap yağmaya başladı köye. İki ayda kitaplığımız koca bir üniversite kitaplığına benzedi. «Doberman Cinsi Köpeklerde Sinir Sistemi»nden tutun, «İngiliz Bahriyesinde Adâb-ı Muaşeret Kavâidi»ne dek yüzlerce kitabımız oldu.

Her sabah, bunlardan birkaçını masasının üstüne koyarak okumanın yararları üstüne söylevler verirdi Yusuf öğretmen:

«Okumak iyidir. Hem öğretir, hem eğlendirir. İnsanın kurgu gücünü geliştirir. Ben her şeyi okurum. Karamelâ kâğıtlarını bile. Ama söz aramızda, bu adamlar bu antika kitaplar yerine bir - iki okuma kitabı, öykü kitapları falan gönderebilirlerdi. Daha anlaşılır şeyler gönderebilirlerdi canına yandığımın!»

Biz okumayı, Aklıevvel Dermason Paşa adında daha önceden tanımadığımız bir onyedinci yüzyıl bilgin - paşasının «Hususiyeti Leşker-i Küffâr» (Düşman Askerinin özellikleri) adlı kitabından öğrendik. İçimizden kasabada ve kentte okumayı sürdürebilen bir - iki kişi çıktı. İşte bunlar yeni okullarına gittiklerinde, yeni öğretmenleri ve sıra arkadaşlarınca çok yadırgandılar ve dillerini düzeltmekte büyük güçlük çektiler. Şimdi olsaydı çekmezlerdi bu güçlüğü. Neden derseniz, zaten şimdi okullarda okutulan ders kitapları onyedinci yüzyıl havasında.

Dört - beş yıl önce bizim buralarda bir yer sarsıntısı olmuştu. Sağolsunlar, ülkemizde ve yeryüzünde iyiler eksik değil. Yardım yağmaya başladı. Kamyon kamyon geldi sandıklar. Öyle duygulandık ki, gözlerimiz yaşardı. İçindekileri dağıtmak üzere sandıkları ve paketleri açtık. Neler çıkmadı, neler!.. Makyaj takımlarından long-play plâklara, kristal avizelerden mermer kül tablalarına, pipo tütününden televizyon regülâtörlerine değin her şey vardı. Ama çadır yoktu, yiyecek yoktu, ilâç yoktu, giyecek yoktu.

«Bunları satıp elimize geçecek parayla gereksinmelerimizi karşılayalım,» dedik. Bundan da birkaç açıkgöz tüccar yararlanıp vurdu vurgunu, biz bakakaldık.

Köyde elektrik yok. Yıllardır aşındırmadığımız eşik kalmadı. «Sekiz kilometre ötemize dek gelmiş bu şeytan buluşu,» dedik. «Eğer sorun araya bir tel germekse, direklerle telin parasını biz verelim, bize elektrik verin.»

Sonunda karşılık alabildik:

«Elektrik konusunda yaptığınız başvuruları inceledik. Taşıma suyla değirmen dönmez. Size dışarıdan elektrik getirmek yerine, köyünüzün yakınına bir baraj kuracağız, kendi elektriğinizi kendiniz üreteceksiniz.»

Dili böylesine özlü değil ama, dediklerinden bu anlam çıkıyor. İlkin şaka ediyorlar sandık. Yanılmışız. Ankara'dan bir kalabalık geldi. Gürültü şamata, Kumdere'nin ağzına bir baraj temeli atıp gittiler. Barajın ne zaman yapılacağını kimse bilmiyor. Günün birinde baraj gerçekleşse bile, hangi gücün Kumdere'nin beygir sidiği hızında akan suyunu gürül gürül bir ırmağa çevireceği belirsiz.

Kısacası, bizim köye bugüne dek dışarıdan ne geldiyse, ya yanlış gelmiştir, ya eksik gelmiştir ve genellikle «Keşke hiç gelmeseydi!» dedirtmiştir bize.

Bu yüzden, çocukların kumsalda buldukları sandığın kuşkuyla karşılanması da doğaldı. Beni çağırdılar, gittim. Herkesi sandığın başında toplanmış buldum. Kimi ucundan tutup kaldırmaya, kimi vurup içinden ses getirmeye, kimi koklayıp bir sonuca varmaya çalışıyordu. Kimileriyse akıl yürütüyordu:

«Söyle sağlam bir sandıkta ancak korsan hazinesi bulunur.»

«Bana sorarsanız çehiz sandığı.»

«Seçim sandığı olmasın?»

«Olamaz. Seçim sandığının deliği olur. Delik olmazsa, kalkınma mucizesi bu meretin içinden nasıl çıkar?»

«Bağırışmayı kesin de düşünelim,» dedim. Sayarlar beni. İsterlerse saymasınlar. Benim okuduğum kitapları hangi biri okudu? Susup gözümün içine baktılar. Ben de düşünmeye başladım. Ne olabilirdi bu sandığın içinde? Sağında solunda birkaç harf ve sayı vardı ama, bunlardan bir anlam çıkarmak olanaksızdı. Köşeleri demir çemberlerle güçlendirilmiş olduğuna göre, içinde değerli bir şeyler bulunduğu kesindi. İyi ama, neydi bu değerli şeyler? Makine parçası mı? Yurt dışına kaçırılmak üzere hazırlanmış eski eserler mi? Cinayete kurban gitmiş birkaç kişinin gövdeleri mi?

«Bu sandıkta ne olduğunu anlamanın tek yolu, kapağını açıp içine bakmaktır.»

Birkaç kişi bu düşüncemi beğenmediler:

«Başımızı derde mi sokmak istiyorsun?»

«Kimbilir ne var içinde! Ya kaçak silâh varsa? Ya mermi varsa? Ya bomba varsa?»

«Jandarmaya haber salalım, onlar gelip baksınlar.»

«İçindeki kötü bir şey değilse bile, işimize yaramayacak bir şeydir.»

Korkaklığın ve güvensizliğin böylesi de fazlaydı. «Getirin bana bir demir,» dedim. «Sorumluluğu üstüme alıyorum.»

Ben böyle deyince yüreklendiler. Üç-dört kişi kanırtarak kapağı attırmayı başardık. Kapağın altından çıkan sarı kâğıtları ve paçavraları bir yana attık. Gözümüz kamaştı.

Türlü iriliklerde çanlar vardı sandığın içinde. Pırıl pırıl, pirinçten yapılmış çanlar. Her biri ayrı tondan çınlıyordu.

«En sonunda,» dedi biri, «köyümüze gerçekten işimize yarayacak bir şey geldi.»

«Geldi ki, nasıl!»

«Arayıp da bulamadığımız şey!»

«Doğru. Sözgelimi ben günlerdir çan arayıp duruyordum.»

«Yüzlerce çan! Düşündükçe heyecanım artıyor.»

«Çın çın çınlayacak buraları bundan böyle.»

Bir sevinç duygusu kapladı içimizi. Çanları akla gelebilecek her yerde kullanabilirdik.

Kullandık da. Kapılara, pencerelere, ağaç dallarına, hayvanların boyunlarına astık. Küçüklerini kadınlar küpe, erkekler anahtarlık yaptılar. Gerçek mi, değil mi, bilmem ama; söylenenlere bakarsanız en olmayacak yerlerine çan bağlayanlar bile varmış.

Ne olursa olsun, dünyanın en şen yöresi bizim buralar şimdi. Neye dokunsanız ses veriyor.

Sulhi DÖLEK

— Kabak çekirdeği ile et fiatı aynı —

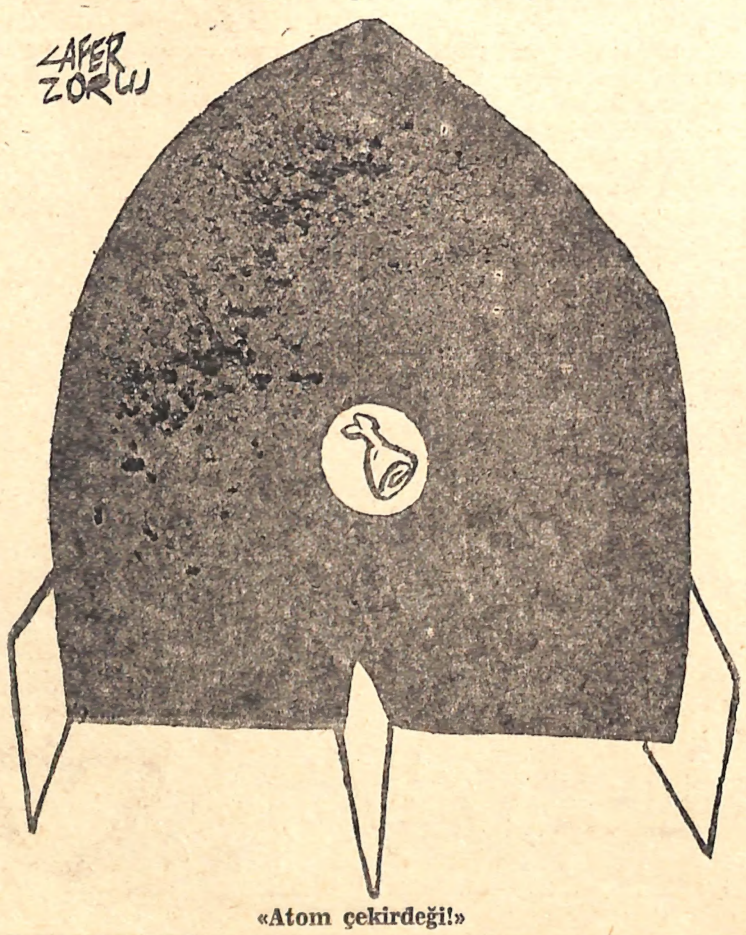

«Atom çekirdeği!»

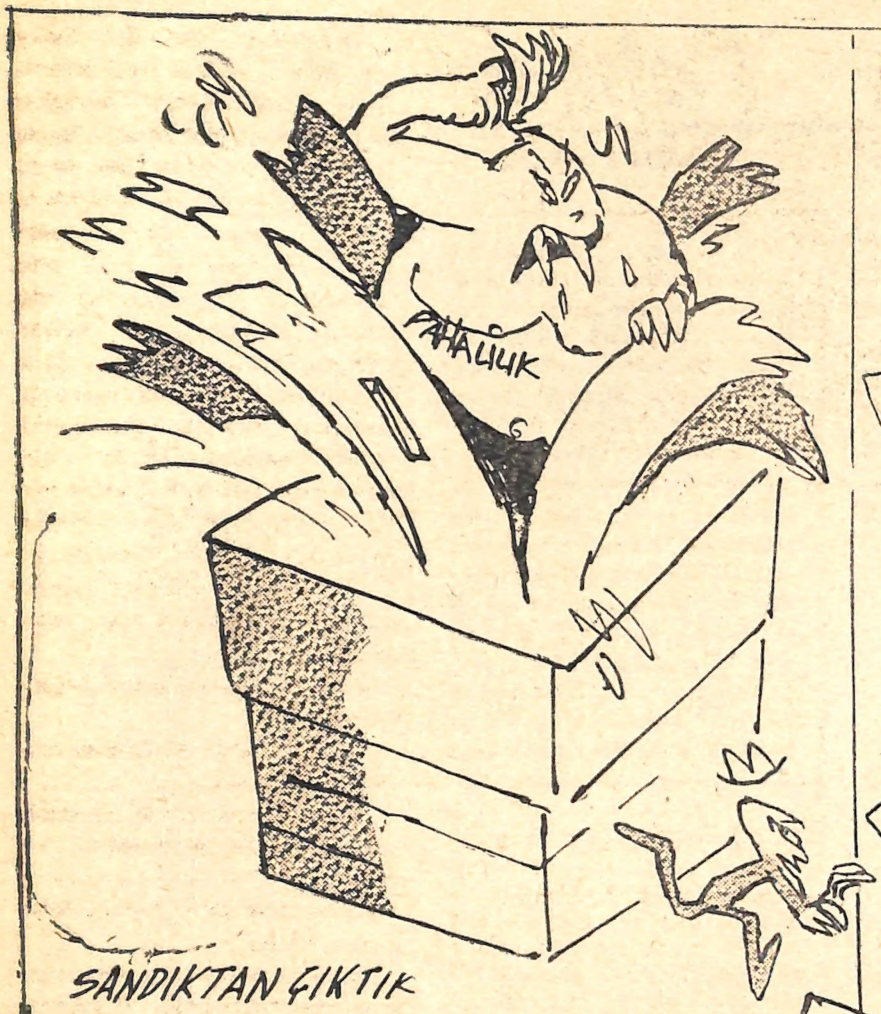

SANDIKTAN ÇIKTIK

MERKEZ GİTTİ YALNIZ KALDIM MEYHANEDE

ERBAKAN VATANDAŞIN ELBİSESİ BOYANMALI DEDİ

19 YASSI ADALI MEBUS OLDU

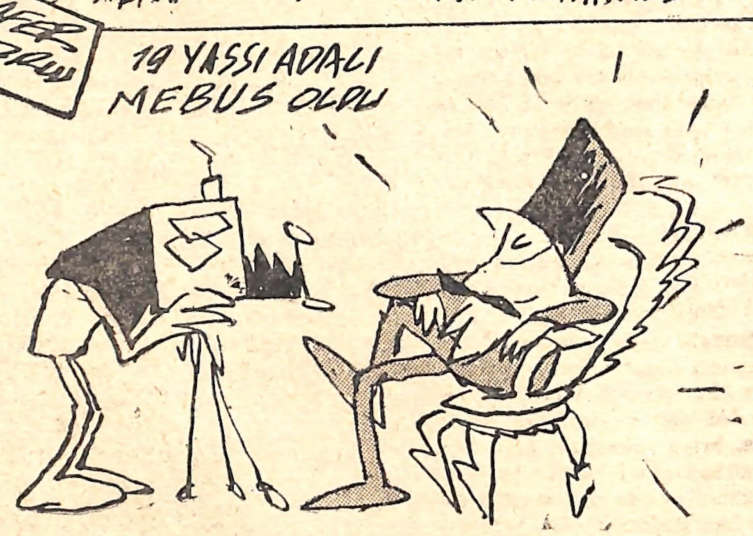

YASSI ADA HATIRASI

ECEVİT

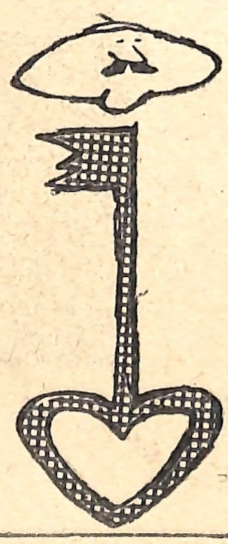

«AÇIK YERDE TEPECİK KENDİNİ DAĞ SANAR»

Mürüvvet NAZLIOĞLU
(Dikiş Nakış Kursuna gidiyor)

Ato Bey...

Mektubunuz beni vallayi çok şaşırttı. Nasıl anlatsam bilemiyorum ki.

... Dergisindeki mektuplaşmak isteyenler sayfasındaki adresime yüzlerce ama yüzlerce mektup geldi. Kimler yoktu kimler. Arasında, doktorlar, mimarlar, mühendisler, avukatlar. Herbirini seçemedim. Bahtıma ne çıkarsa deyip arasından birini çektim. Sizinkisiymiş. Ama nasıl şaşırdım bilemezsin vallayi... Essahtan böyle bir çalışma mı yapıyorsunuz? Arkadaşım Mükrime de okudu. O zati herbişeyi kötüsünden alır. «Yazma kız» dedi bana. «Baban ney okurda, sona yatırır seni zoppanın altına.» Ama ben yazdım işte. Belkim bana böyle birşey yapıyorsunuzdur. Değil mi ama?... Vallayi ne diyeyim size çok bir sampatim oldu. Çok merak ediyorum sizi. Bana cevap yazdığınızda fotoğraf da gönderir misiniz? Ay çok bi memnun olurum billayi... Hem artık bana siz demeyin. Sen deyin. Ben de sen diyecem. Ama İrca ediyorum, melmeketimi yazma. Belkim Mükrime'nin dediği gibi oluverir. Dünya bu değil mi? Çeşit çeşit halı vardır... Neyise ben senin lâfını anlatayım.

danüniyolan,üştym fofam daml edeğ

«Açık yerde depecik kendini dağ sanar»... Şindi, yani açıklık bi yerde bi depecik varsa, o kendisini dağ mı sanıyor?.. Aaa vallayi sen alemmişsin! Depenin aklı fikri varmı kine kendini dağ sansın? Sen benimilen eyleniyon, besbelli bu... Anladıiım! Sen şindi kendi kendine dedin kine, bu kıza çok mektup gidecek, ben dedin, bööole yazayım dedin, belkime bana cevap yazar dedin, sooona da böle yazdın. Değil mi? Ama bek ben yutmadım işte. Annayıverdim hemencecik... Ama bak ben gene de ne annadığımı yazacam. Sen mektubunda bundan yazma. Bana kendi kendini annat. Zaten bak yannızca senin mektubuna yazıyom.

Şindi, açık yer denince, böle etirafı kapalı filan olmayan bir yer vardır mesela, orada da bi depecik olsun deyelim, mesela, her bi yanı açık olunca o depecik böle yüksek görünür değil ama? İşte, bizde oraya gıra filan gittiysek mesela, şindi çocuklarla filan saklambaç filan oynayacasak, o depenin ardına saklanırız. Eğer kim biri «çık oradan depenin ardındasın» derse, bizde anarısak cırlazlık yapıyor, derizkine «Dağ gibi depecik, ardında beni nasıl gördün» deriz. Böölece onun cırlazlık yaptığı ortaya çıkar. İşte bööle olunca da açık yerde depecik kendini dağ sanar.

Mektubuma değil, satırlarıma burada son verirken, sağ ve mesut kal derim. Mektubunu beklerim. Futoğrafını unutma.

Mürüvvet

NOT: Mektubunu gene Posta restanta yolla. Asıl adınla soyadını yazmayı da unutma.

Mürüvvet.

Abdülkadir MENEKŞE — İzmir

(Muhterem Kayınpederindir Şahsen)

Oğlum!.

Allah senin müstehakını versin emi! Sen Adam olmayacak mısın? Bir baltaya sap olamadın, doğru dürüst bir iş tutamadın. Şimdi de oturmuş yazarlığa soyunmuşsun. Yanarım, yanarım da senin gibi ipten kazıktan kurtulma herife gönül veren kızıma yanarım. Neymiş, efendim dünya görüşleri bağdaşıyormuş. Neymiş efendim, birbirlerini gayet iyi anlıyorlarmış. Aah o kızım olacak tepeden akıllı. Ona vakti zamanında bir güzel sopa çekmediğime nasıl pişmanım. İyi dinle damadım olacak herif, günlerce kendisini isteyen Avukat Hasan beye varmadı da seni istedi. Bak şimdi, Hasan beyin altında bir araba, karısının altında bir araba. Ev aldılar. Arsa aldılar. Geçen gün beni yolda gördü de arabasıyla eve kadar getiriverdi. Sen ne yaptın bakalım?.

Şu karşımda oturan, kaynanan olacak tepeden akıllının size el altından para gönderdiğini bilmediğimi sanıyorsan, aldanıyorsun. Erkek evinin laşesini temin eden adamdır. Onun bunun yardımıyla geçinilen hanede erkeğin soğan erkeğinden farkı ne ola? Bir de utanmadan bana yazmış, Ne düşünüyor muşum? Ne düşündüğümü yazdım işte. Maçan sıkıyorsa bunları bastır bakayım da göreyim seni.

Benim bildiğim AKBABA ciddi bir mizah dergisidir. Delikanlılığımdan bu yana ne üstadlar tanıdım orada. Yahu devir hepten mi değişti ki senin gibi bir adamın o beş para etmez kalemi oralarda oynuyor? O kalemi bile kaynananın gönderdiği parayla almışsındır... Allah bilir kızım neler çekiyordur. Gayet iyi diyorsun yaa, inanmam. Hayırsız adam! Altı aydır iki satır yazını almadık. İki gözümüzün nuru, biricik kızımız iyi mi, hasta mı, nasıldır bilemedik. İşin düşünce mi yazıyorsun kefere? Sen önce karnını doyur da öyle başla yazı yazmaya. Geçim derdinden çocuk yapamıyorsunuz be. Utanın! Ben ne zaman torunumu seveceğim. Bizim muradımız bu artık. Hayattan başka ne bekliyoruz ki? Biricik evladımızın, sevgili kızımızı aldın, bari bir torun sahibi et bizi. Bak evlat. Arpa verilmeyen at kamçı zoruyla yürümez, derler. Biliyoruz, dardasınız. Fakat, çocukyapmaya karar verin bütün masrafı bize ait olacak. Altı, bilemedin yedi ay sonra emekliye ayrılıyorum. Söz sana, emeklilik ikramiyemi torunuma vereceğim... Bu satırı annene de okudum. Gözleri doluverdi. O da sevindi bu işe. Bana bu konudaki haberinizi acele bildir.

Şimdi gelelim benden tefsirini istediğin Atalarsözüne. «Açık yerde tepecik kendini dağ sanar.» Damat, damat gene züppeliğin tutmuş senin. Oğlum bu sözün aslı şöyledir:» Adamın olmadığı yerde keçiye Abdurrahman çelebi derler.» Şunu adam gibi şekli ile yazsana. Neymiş efendim, açık yerde tepecik, kendini dağ sanar. Tam sensin işte. Ayvası yok, narı yok, gören desin şahbudağın bağı var. Neyse neyse sadede gelelim.

Bu sözde, açıklık yerde demekle bir mecaza girilmiş. Burada, kenrisini gösteren birşeyin bulunmaması, yani dikkate değer birşeyin olmaması mecazen ifade edilmek istenmiştir. Tepecik ise bir ufacık irtifa. Fakat düz bir yerde görünür, değil mi? Hemen de nazarı dikkati çeker. İşte böyle olunca, kendisinden yüksek de yok ya, kendisini bir halt sanacak. Herkes kendisinin ilerlemesini ister değil mi? Lâfın gelişi, bir devlet dairesinde kapıcı, memur olmak ister, Memur kısım amiri, kısım amiri müdür. İşte bu böyle yukarı doğru gider ve herkes bir üstü olmak ister. Şimdi diyelim ki o dairede müdür yok. Kimi müdür yok. Kimi müdür yaparlar? Kendini müdür gibi gören kısım amirini. Anlıyormu-

«... Ne Düşünüyorlar? Düştük ardına, dolandık durduk bizim olan, bizden olan insanların arasında... Onlar, özdeyişleriyle de bizim olan insanlar. Getirip onların uslarına kattık. Söylediler, bakalım ne söylemişler?..» Böyle başlamıştık yazımıza. Birkaç adım yürüdükten sonra bir de baktık ki, yalnızca İstanbul ve yöresinde dolanıp duruyoruz. İstanbul'dan, yurdun her yanından insanlarımızı bulmak zor değil. Bulduk da. Fakat solukları altın kafesteki bülübülüu soluğu örneğin, bir başkalık taşıyordu. Oysa yurdundaki bülbül daha bir canlı, daha bir renkli öter. Kafesteki bülbül bir, iki tanedir. Bizim olan insanlar ise milyonlarca. Onlara gitmek gerek... Yurdu adım adım dolaşmak ne iyi olurdu! Oysa koşullarımız içinde bu çok olanaksız. Olanaksızı aşmayı denedik. Telefon rehberlerine el attık. Dergilerin, gazetelerin mektuplaşmak ya da evlenmek isteyenler sütunlarına baktık. Eşe, dosta, tanıdığa, akrabaya yazdık. Biz onlara gidemedik, onlar bize yazılarıyla geldiler. Hoş geldiler. Yazımıza mektuplarıyla renk verdiler. Bundan böyle aramızda onları da bulacağız.

A T O

— Demirel «Sağ partiler seçimden galip çıkmıştır!» dedi.

sun damaaat, ademoğlu kendisini nasıl görürse öyle oluyor... İşte, İnsanların silik olduğu yerde, kendinde ufak tefek birşey bulup da kendini öyle sananlar, mevki kaparlar. Fakat onları iş başına getirdin mi işler başlar ozaman berbatlaşmaya. Çünkü onların kendilerini birşey sanmaktan başkaca yaptıkları hiçbirşey yoktur. Onlara aldandın mı, yandın. İşler başlar arap saçına dönmeye. Başlar adam kayırmalar, curnaller, istismarlar. Neden? Gayet basit, bu insanlar dik yürür, tepeden bakarlar ama, korkaktırlar. Dedim ya kendilerini birşey sanmaktan başka bir kabiliyetleri yoktur. Hay oğlum haay. 30 yıllık müddeti memuriyetimde neler gördüm, nelere benzemez.

Burada bir önemli mesele daha var. Bu kendini bir halt sananların tamamı şarlatandır. Çanak yalamaktan da hoşlanırlar. Ağızları bir laf yapar, bir laf yapar, bir laf yapar ki sanırsın adam ulemayı âlîden. Dikkat etsen nabza göre şerbet verdiklerini hemen anlarsın. Ayrıca şöyle bir muhakeme etsen, sözlerinin temelsiz, devşirme, çoğunun da boş, kuru sıkı olduğunu anlarsın. Şarlatanlık yalnız laflarında değil herbirşeylerinde vardır. Mesela giyinişleri, mesela tavırları. Ama haklıdır da adamlar. Değil mi ki fasülyeden nimet olmuşlar. Gördün mü, adamın bakışından, duruşundan, yürüyüşünden bir çekinirsin. Oysa adam adamdır olmasa da pulu, eşek eşektir olsa da çulu. Kendinden küçüğü hor görür, kendinden büyüğün elini öper. Ya iş? Çalışmalar. Şarlatanlıkları oraya da girmiştir. Haddi zatında onlar için önemli olan o mevkidir. O mevkiye layık olmak değil. Karınları da dardır haa. Kendinden büyüğün önünde eğilir ama onu çekemez. Onun yerinde gözü vardır. Çalışa çalışa yükselmek... Yok canım, nerdee? Çalışmazlar. Yerlerine bir vekil bırakırlar. İşleri o yürütür. Hani adımı güveç koy ama ocak üstüne koyma diye bir Atalarsözü vardır ya, işte tam bunlar için söylenmiş.

Peki, bunların memlekete bir faidesi olur mu? Bak evlat, eğer ki bir yerde şarlatanlar iş başındaysalar, o yerde hiçbir iş yapılmıyor demektir. Çünkü, bunlar bencil kişilerdir.

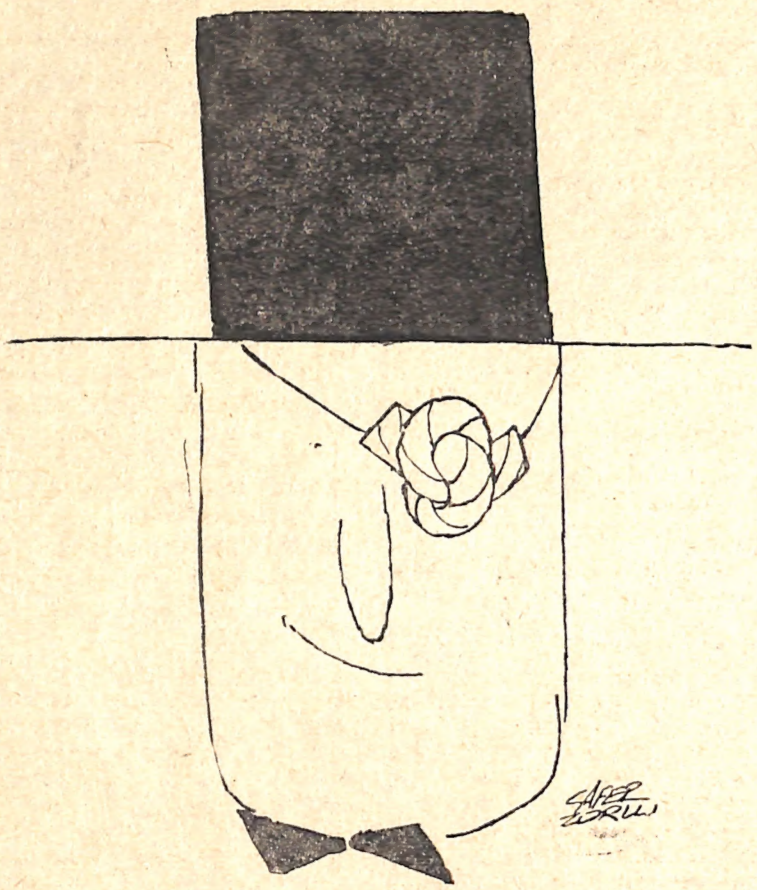

Kördüğüm!...

Hakikaten azim ve irade sahibi, dürüst ve çalışkan olan, yükselmek hakkı bulunan kimseleri gözlerini kırpmadan harcarlar. Onların azim ve iradelerini kırmak için herşeyi yaparlar. Çünkü onlar hakikaten dağ olmak vasfına sahip insanlardır. Bunlar ise tepecik. N'apacak? Mevkine sığınıp, her haltı yiyecek. Çünkü onları iki kuvvet güder, hırs ve korku. Layık olmadığı yere geldi ya, yeter. Orada babasının malı gibi kalmak ister. Kıssadan hisse, İnsanlara layık olmadıkları mevkil vermeyeceksin. Hakikatte insanların mütevazi olmaları kadar güzel birşey var mı? O zaman herkes layık olduğu yere gelir. Açık yerde tepecik de kendini dağ sanmaz. Memleket sükun bulur. İş bilenin olur. Ne demiş atalarımız: Alçacık dağlara kar yağsa kış değil mi, kişi kendi halini bilse hoş değil mi?

Memuriyet hayatım hep böyle insanları tanımakla geçti. Anladım ki bu insanların ne kendilerine, ne aile efradına ne de memlekete hiç mi hiç faideleri yok.

Evladım, dilimin döndüğü kadar anlatmaya çalıştım. Fakat şunu iyi bil ki bu tefsiri senin için yapmadım. Kendine bir pay çıkarmaya kalkarsan vallahi ve tallahi fena yaparım seni. Bilesin.

Bak, anne demeye tenezzül etmediğin kaynanan da gözlerinizden öpüyor. Diyor ki, çocuk yapmaya karar verdilerse bize yazsınlar, ben hemen hazırlığa başlayayım, diyor. Sizleri çok özledik. Kızımı da al, geliver bir yol... Ulan gelmeye karar ver de gidiş dönüş uçak biletinizi postalıyayım. Bu herezler hep senin başından çıkıyor ya neyse.

Mektubuma son verirken, Yüce Tanrıdan sizlere sıhhat ve afiyet dilerim. Sana da damat, Allahım akıl versin inşallah.

Hasretle gözlerinizden öperim.

Babanız
Abdülkadir MENEKŞE

NOT: Evladım, sen benim damadımama damat da evlattır. Benim kızgınlığımı hoş gör. Bir baba evlatlarının kötü olduğunu ister mi? Maksadım seni kırmak değildir. Her ne kadar sürç ü lisan ile biraz ağır gittiysem de bu sizlerin iyiliği içindir. Bu vesileyle diyeceğim ki, mektubumdan lüzumlu yerleri al. Aynen yayınlamaya filan kalkma. Bilirim arada bir domuzluğun tutuverir. Ve de yaparsın. Söz hakkındaki mülahazalarımı lisan-ı münasip ile yenibaştan tertibeyleyiver. Gözlerinden hasretle öperim.

Baban
A T O

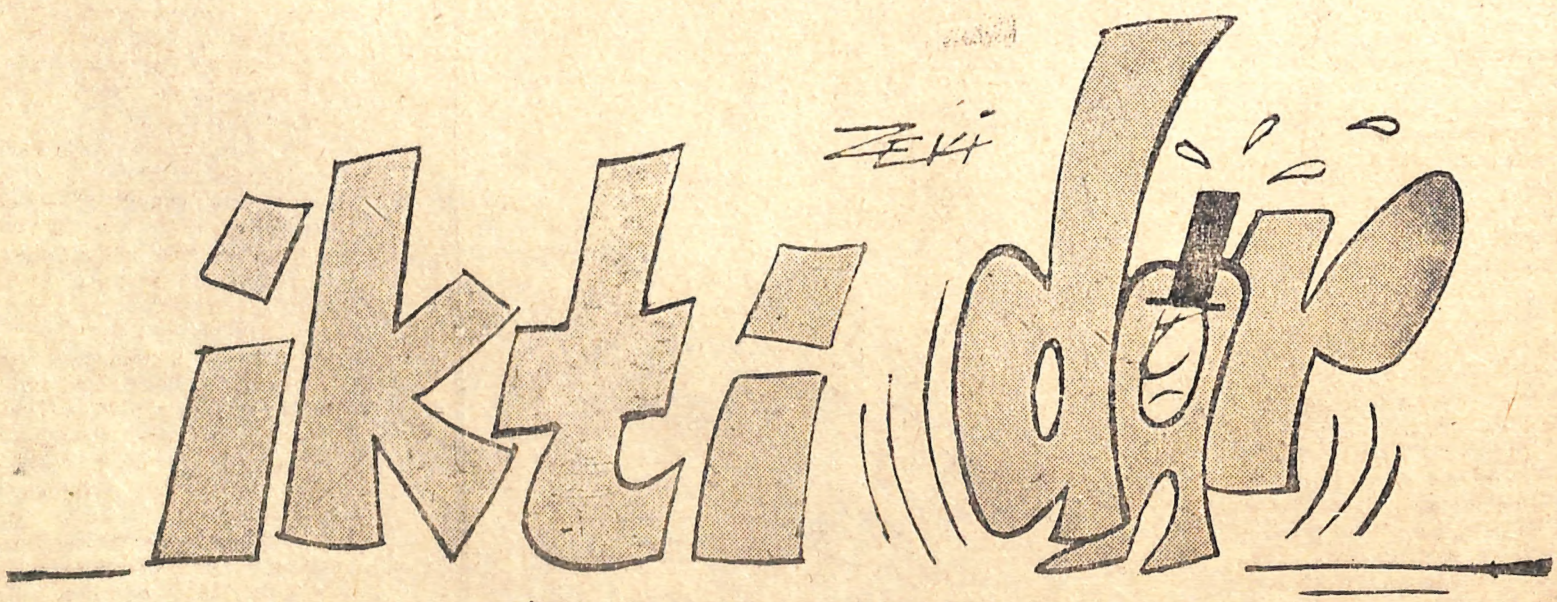

— İktidar olacak partileri zor günler bekliyor —

— Zararlı görülen çocuk yayınları yasaklanacak —

— Eller yukarı!...

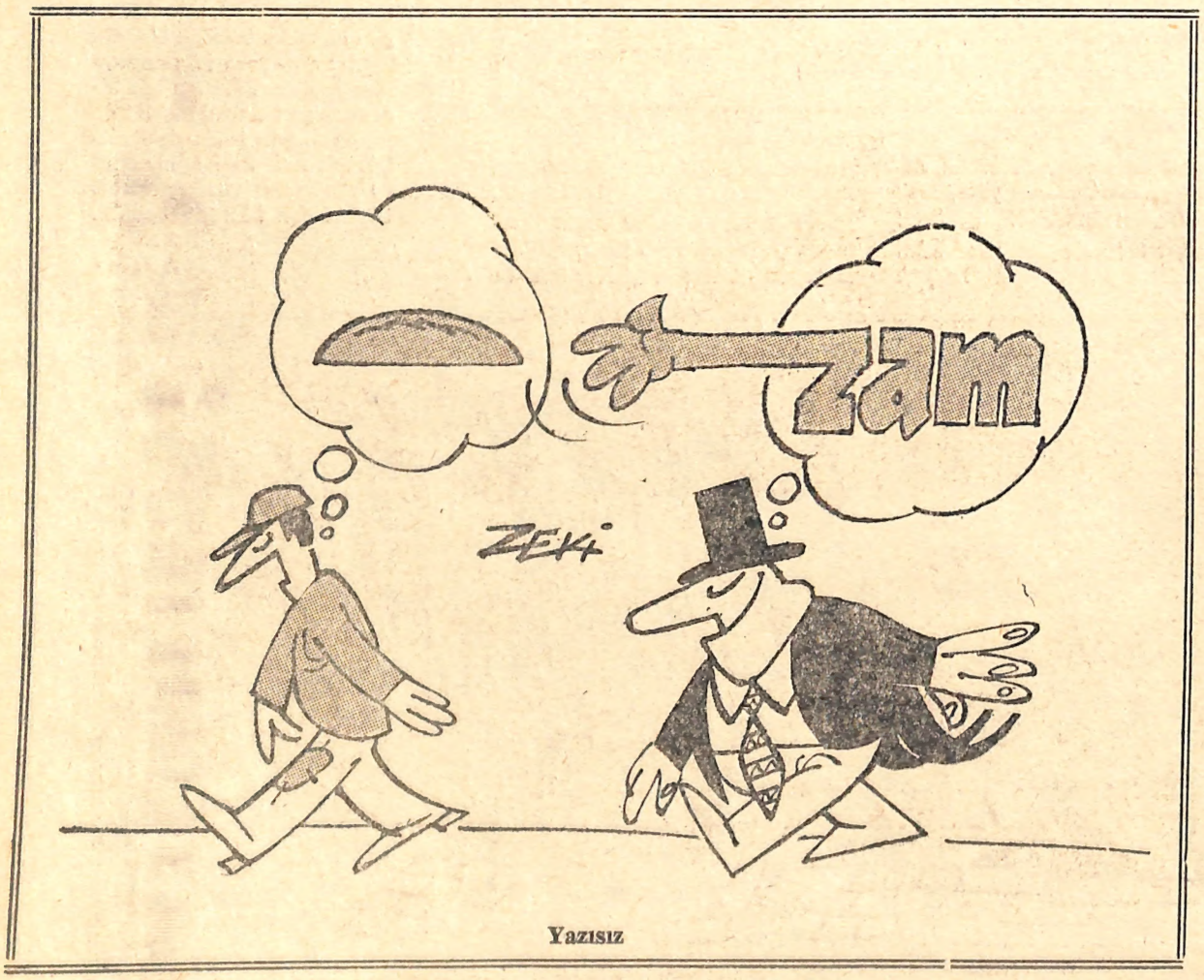

Yazısız

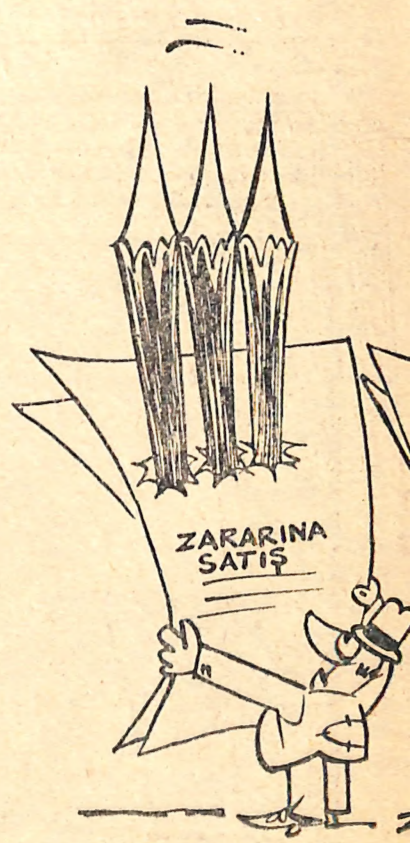

— Bazı kişiler «zararına s

an» büyük kazanç sağlıyor —

— Ucuz et satan kasabı «köpek eti satıyor» diye bazı kasaplar şikâyet etti. —

SİZİN İÇİN...

ACABA HANGİSİ

— «Üç kızla birden flört ediyorum» dedi arkadaşına. «Ama birinde karar vermek zorundayım. Biri öğretmen, biri doktor diğeri de santral memuresi. Hangisini tercih edeceğimi bilmiyorum.»

Arkadaşı güldü.

— «Kolay,» dedi. «En iyisi öğretmen bence..»

— «Ama neden?»

— «Neden olacak? Santral memuresi her zaman «meşgul» der. Doktorsa, «sırada kim var» diye sorar. Ama öğretmen, «şimdi hepsini bir kere daha tekrar edelim» der...»

AĞIRLIK

Posta memuru, adama söylendi.

— «Bu mektup çok ağır. Bir pul daha yapıştırın..»

— «Anlayamadım» diye cevap verdi adam. «Hem mektubun çok ağırolduğunu söylüyorsunuz, hem de üzerine ağırlık ilâve etmeye çalışıyorsunuz».

ARZULAR

Zengin adam yeni tanıştığı güzel kızla konuşuyordu. Genç kız:

— «Bir otomobile, bir eve ve bir kürke ihtiyacım var. Bu üç şeyi öylesine arzuluyorum ki...»

Zengin kurt güldü:

— «Sizin üç arzunuz var» dedi. «Oysa benim sadece bir tane. Ama aynısından üç defa!...»

Halûk DİKMEN
M T A Tunğsten Kampı
Keles/BURSA

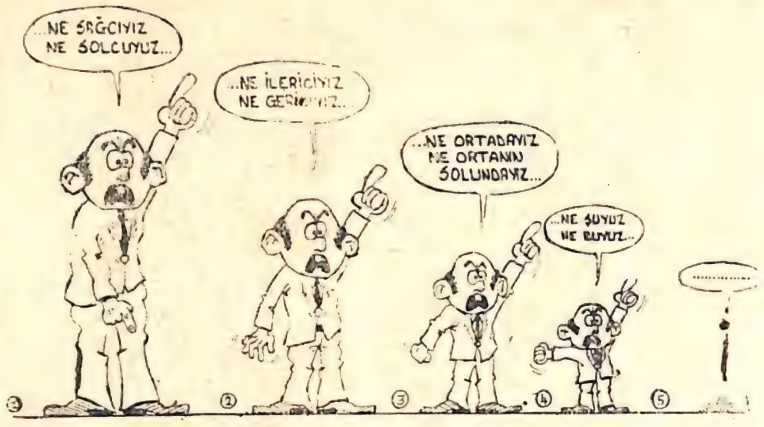

Selçuk KULAKSIZ

SAP

Okul âstüne okul bitirdi
Şefliğe yükseldi büroda.
Hatta, daire amiri bile oldu.
Forsu, çalımı
Yerliyerindeydi.
Haksız kazançlar sağladı
Sahte imzalar attı,
Yan yattı
Çamura battı,
Paraya taptı
Yolsuzluk yaptı.
Derken;
Üçün birinden emekli olup gitti...
Eline bir kümes parası ya geçti ya geçmedi,
Ama nedenini bir türlü anlayamadı Adnan bey:
Tuttuğu yol mu yanlış
Yaptığı hesap mı?
Bunca yıldır ne olabilmişti?
Bir sapa balta mı,
Baltaya sap mı?!...

Kenan DUMAN — P.K. 25 Geyve / SAKARYA

MODERN ERKEK

Aylâ hanıma göre modern erkek nasıl olmalıymış bakın; vücudu sırım gibi, yüzü yakışıklı, parası bol olmalı. İyi giyimli, çevresine saygınlığını kabul ettirmeli, dans etmesini, yüzmesini bilmeli, otomobili olmalı, eğlenceyi sevmeli.

Kendisinin ne idüğünün farkında bile olmayan Aylâ hanın, Mehmet'im; seni hiç anlar mı, o özellikler sende var mı?

Veysel KARASOY

— Doktorum bir daha şarap bardağını eline sürmeyeceksin dedi'de!...

Bahadırhan TOKMAK

YORUM

Atasözlerinin
Açıklama ve anlamlarına
Dair oyun oynuyorduk
Geçende
Bir atasözüde ben sordum
Şirin Aylin'e
Ak akçe kara gün içindir
Hadi bakalım söylesene
Yüzüme bakıp güldü sinsice
Mum almaya para lâzım olur
Demektir
Elektrikler kesilince.

TARİŞ İstanbul Şubesi
Yılmaz KOCABALI

GÜBRE

Hazır cevap bir adam kuru ve sıska olan çocuklarını alarak bir tanığını ziyarete gitmiş. Herif şakacı imiş, sormuş:

— Kardeş bu gübre böcekleri seninmidir

Herif cevap vermiş:

— Evet efendim,

— Evet efendim, kokunuz geldiler.

Ümit KAYAÇELEBİ
P. K. 9 — VAN

— Transfer sezonu başladı. —

Abdullah ERTOĞLU

HER ZAMANKİ GİBİ

Arkadaşı Reyhan'ı bir köşeye çekti ve:

— «Nişanın nasıl geçti Reyhan?»

— Reyhan umursamaz bir tavırla:

— Nasıl olacak, pek değişik değildi. Her zamanki gibi!...

Halûk DİKMEN
M T A Tunğsten Kampı
Keles/BURSA

Yazısız

Haşmet CİHAN

Yazısız Alp TARI

AŞKIMIZ

Günün birinde
Bir de bakmışız
Herşey
Gün ışığına çıkmış
Dillere
Destan olmuş aşkımız

Veysel KARASOY

SEVGİ

Baba çocuğunu seviyormuş, oğlu sormuş:

— Baba beni sever misin?

— Çok severim oğlum.

— Fakat benim kadar sevemezsin?

— Neden?

— Çünkü senin üç oğlum var, benimse babam bir.

Ümit KAYAÇELEBİ / VAN

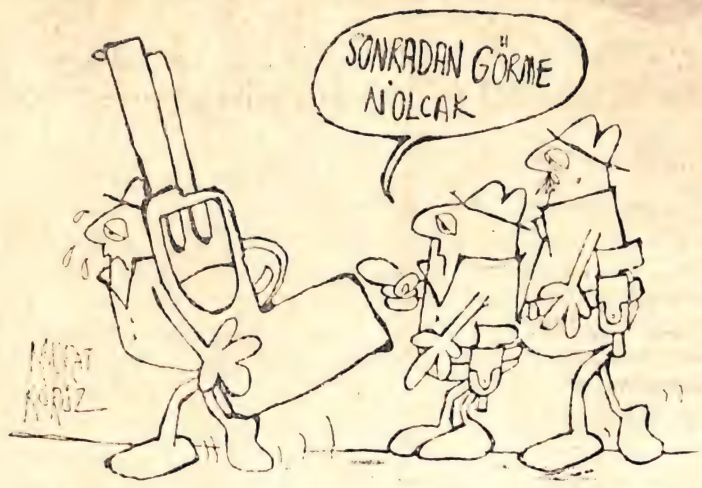

Murat KÜRUZ

MANİLER

Vatan, millet sağ olsun
Bahçelerde bağ olsun
Beni meb'us seçin de
Yediklerim yağ olsun..

⁂

Para benim, şan benim
Hamam benim, han benim
Meb'usluğun forsu da
Tenimdeki can benim!

⁂

Melon şapka başımda
Gözüm de hoş, kaşım da
Meb'us diye yazsınlar
Yarın mezar taşımda..

⁂

Ey aziz vatandaşlar
Erisin dağlar, taşlar
Bugün ben eğilirim
Yarın da siz, vatandaşlar!

⁂

Yine geldi havası
Hoştur Meclis sefası
Bizimkisi iş değil
Bilmem kaç bin dâvâsı..

⁂

Ben bir yeşil fenerim
Kime olsa dönerim
Üflemeyin sakın ha...
Hemencecik sönerim!

Siyami ÖZEL

KAT KANUNU

Her gün başka biçimde çıkarsın karşımıza,
Bazı, on, bazı onbir olursun başımıza,
Hep yerinde durursun faydan yok aş ımıza,

«Kat Kanunu» nerdesin? dertleri bileceksin.
«Söyle Allah aşkına, ne zaman geleceksin?»

Geleceksen sessiz gel, bakkal manav duymadan,
Yoluna dikilirler iltifata uymadan,
Cebimize bir girsen, esnaf bizi soymadan,

Memuru, emekliyi bahtiyar edeceksin,
«Söyle Allah aşkına, ne zaman geleceksin?»

Taksitle alış veriş memurlara bir çile,
İki misli fiatla alırız bile bile,
Ödeme güçleşince düşeriz dilden dile,

Bizden dua aldıkça mutluyum diyeceksin,
«Söyle Allah aşkına, ne zaman geleceksin?»

Her ay açık veriyor bütçemiz bu gidişle,
Yama çürük, tutmuyor diksen çifte dikişle,
Fren para etmiyor ağır yükle inişle,

Dinmeyen gözyaşını lûtfunla sileceksin
«Söyle Allah aşkına, ne zaman geleceksin?»

Enver ERDİK
İnönü cad. No: 106/2 Altıntaş Apt. — İZMİR

ACELESİ NE?

İçki içen kocasına yumuşak bir sesle:

— «Bu kadar çok içmesen olmaz mı yani?» dedi. «İçki insanı yavaş yavaş öldürür.»

Adam güldü:

— «İyi ya işte, benim de acelem yok zaten...»

Halûk DİKMEN
M T A Tunğsten Kampı
Keles/BURSA

SAFİNAZ

Adı Safinaz.
Kendisi safi naz.
Fazla naz,
Vermiyor haz.

Veysel KARASOY

MİDE

Obur bir adam lokantaya girmiş, her yemekten yemiş fakat doymamış. Garson hayretle:

— Amma mide...

Deyince, bunun daha başka bir yemek adı olduğunu zannıyla:

— Mide dediğini nedir? Ondan da ver beş liralık demiş.

Ümit KAYAÇELEBİ / VAN

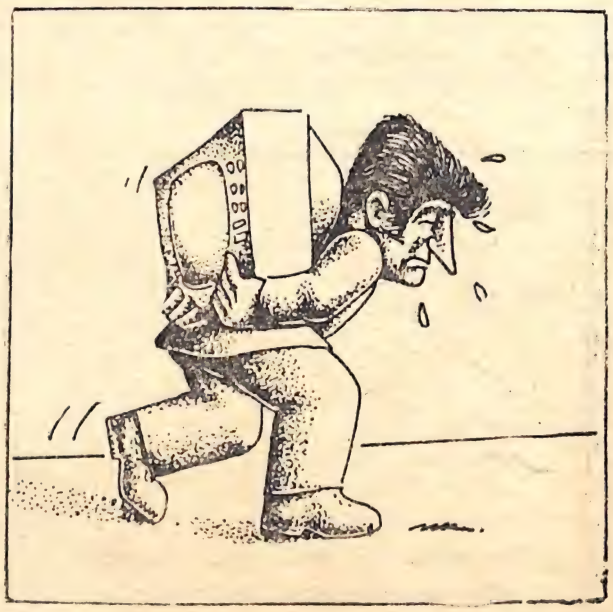

Yazısız

Muhittin KÖROĞLU

HEP BERABER

Taktı Ecevit
Fişi
Bitirdi işi!

∴

Yenilen pelvan
Doymazmış güreşe...
Gelse de
Bin kez tuş'a!

∴

Ama Demirel pelvan,
Bir yerde
Kavrar durumu!..
Yenmek zordur onu,
Karaoğlanı!..
Yardım bekler
Diğer pelvanlardan...
«Gelin de» der
«Hep beraber,
Yenelim şunu!»

YENİ GELEN İŞÇİ

İŞ bulmak, çalışmak ne güzel şeydir!... Hele, uzun süre işsiz dolaştıktan sonra iş bulmak, güzel bir kızla sevişmek gibidir!... Ben bu durumu çok yaşadım.

Uzun süre işsiz dolaştıktan sonra, bir tuğla harmanında iş bulmuştum..

Bana bu işi nasıl vermişlerdi?. Hâlâ şaşar dururum. Zayıf ve çelimsizdim.. Bu iş bana göre değildi. Verilen iş ham tuğlaları fırına taşımaktı.. Bu işi güçlü, kuvvetli Anadolu çocukları yapıyorlardı. Bir (arkalık) vardı, benden ağırdı.. Tuğla koymağa gerek yoktu.. Ağırlığı yetiyordu bana.

Oysa ötekiler... On beş - yirmi tuğla yüklendikleri halde (gık) demiyorlardı. Ben üç - beş tuğlayı zor taşıyordum.. Onları kuş gibi uçuyorlardı.. Şu Anadolu insanları ne saf, ne temiz kişilerdir.. Beni dinlendirmek için, sık sık yüz numaraya gönderirlerdi. Bu durum, ustanın dikkatini çekmişti. «Ulan» demişti «Senin etin ne, budun ne?.. Ne yer, ne içersin ki.. Böyle sık sık yüz numaraya gidersin?» İşten çıkaracak diye ödüm kopmuştu... İşten atılmamak için gece karanlığı iş yerine geldiğim çok olmuştur. Öyle bir duruma gelmiştim ki.. Çişim gelse, yüznumaraya gidemez olmuştum. Bu durumlarda saatler geçmek bilmez.

Üstelik paydos, ustanın saatine göre değil, keyfine göre saptanırdı. Saat üçde, dört de öğle paydosu yaptığımız çok olmuştur. Hiç birimizde saat yok ki.. «Haydi çocuklar saat üç oldu, yemek paydosu yapın» derdi yapardık. Saat'i bilmek bana güç verecekmiş, gayret verecekmiş gibi gelirdi. İlk kez, bir saatimin olmasını bu tuğla harmanında çalışırken istemiştim.. Büyük bir istekli bu. Yaşamımda hiç bir şeyi bu kadar arzu ile istediğimi söylemem. Bir gün, saati olan bir işçi gelmişti aramıza... Nasıl sevinmiştim.. Anlatılamaz ki... Uzun sürmedi bu sevincim!. Yeni gelen işçiyi benim yerime aldıklarını öğrenince bir anda sevincim üzüntüye dönüşmüştü.

Usta, «iki saat sonra gel, beş günlük ücretini al» demişti. «Usta» demiştim «izin ver de şu yeni gelen işçiyle beraber gidelim..» «Neden» diye sormasına meydan vermeden «Onun saati var, bakar, iki saat sonra gelir.. Ücretimi alırım».

Usta gülmüş «Gel ulan, çalış.. Çalış da kendine bir saat al» demişti. O zor günler geçti, bir anı oldu.. Yaşantımın anlatılacak bir yanı oldu.

SEÇİMDEN SEÇİME!...

Ey hokkabaz..
Hokkabaz!
Seçimden seçime
Kılınmaz namaz!..

SAAT GİBİ

Nadir Çalışkan, soyadına uygun nadir insanlardan biriydi. Sahiden çalışkan bir insandı. Saat gibi çalışıyordu.. Gecesi gündüzü yoktu.. Hep çalışıyordu.

«Saat gibi çalışıyor» diye diye bozdular adamı. Bozulan bir saat gibi durdu. Hastalandı! Götürmedikleri doktor okutmadıkları hoca kalmadı, şifa bulmadı. öldü gitti adamcağız!...

Yakınları hiç düşündüler mi, bilmem?. Doktora, hocaya götürdüler de Nadir Çalışkan'ı bir saatçiye götürmeyi akıl etmediler. Evet, yakınları galiba hiç düşünmediler.. Nadir Çalışkan nasıl çalışıyordu? (Saat gibi) değil mi? Herkes «Saat gibi çalışıyor» derdi Nadir için. Ama Nadir'i saatçiye götürseler iyi olur muydu?. Sanmıyorum. Tamir için saatçiye giden saatlerden şimdiye dek eski haline dönenler görülmüş müdür? Bir kenara atılmıştır hepsi. Ama, gene de Nadir'i bir saatçiye göstermek gerekirdi.. Belki Nadir Çalışkan'ı çalıştıramazdı ama, kolundaki çalışan saati pek âlâ bozup yakınlarına verebilirdi saat tamircisi.

Böylece Nadir yaşamasa da, hiç değilse anısı yaşardı tüm dillerde!...

İÇMEYEN BİR BEN

Çırağı, ustası
Doktoru hastası
Anası, bacısı...
Ayakkabı boyacısı.
Aracısı tefecisi.
Polisi, bekçisi!...
Zengini fakiri
Tüm sigara
Tiryakisi...
Malboro içiyor!
Yalnız içmeyen,
İçlerinde bir ben!
Tanıdınız mı beni?...
Tanıdınız mı beni?..
Dalgın ŞAKİR'i!
Malboro'yu tersinden
Yakarken ben
Malboro içtiğimi
Söyleyemezsin arkadaş
Sen!
Oku bunu tersinden
Ne sigarası içiyorum
Bak, ben?
(OROBLAM) içiyorum
MALBORO değil arkadaş!..

YOLLAR!

Kim yol gider...
Çöplükte biter.
Kim yol gider...
Çiftlikte biter.
Kim yol gider...
Tepede biter.
Kim yol gider
Derede biter.
Kim yol gider,
Gider ha gider...
İnsanın orası
Gözünde tüter!..

PEYNİR GEMİSİ

Lâfla yürümezmiş
Peynir gemisi..
Yürütüyor
Peynirleri kimisi.
Gemi yürümüş,
Yürümemiş...
Önemli değil!
Peynirleri
Yürütmek asıl iş!.

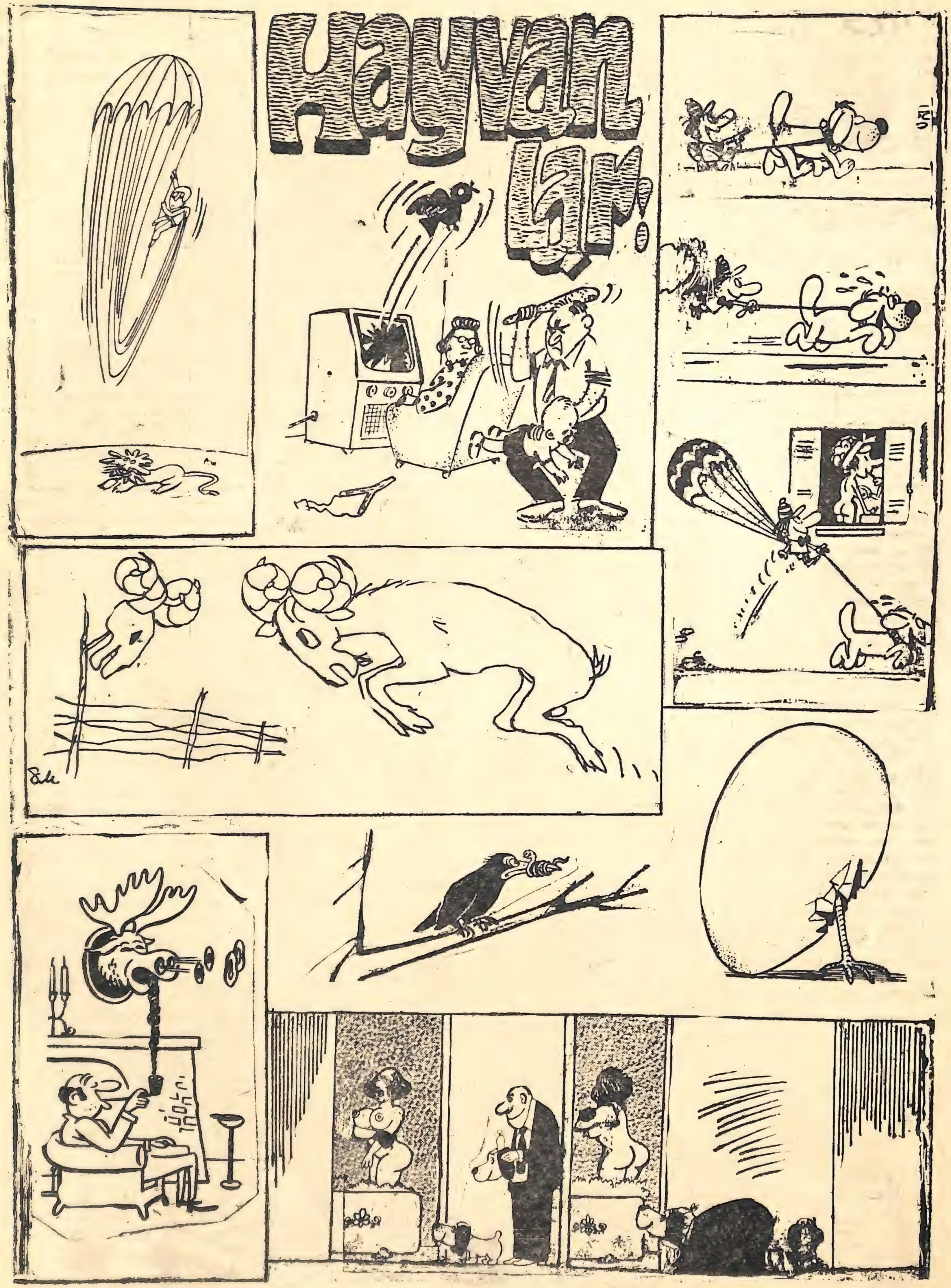
Hayvan
lar!

Bir Unutulmayan Anı!

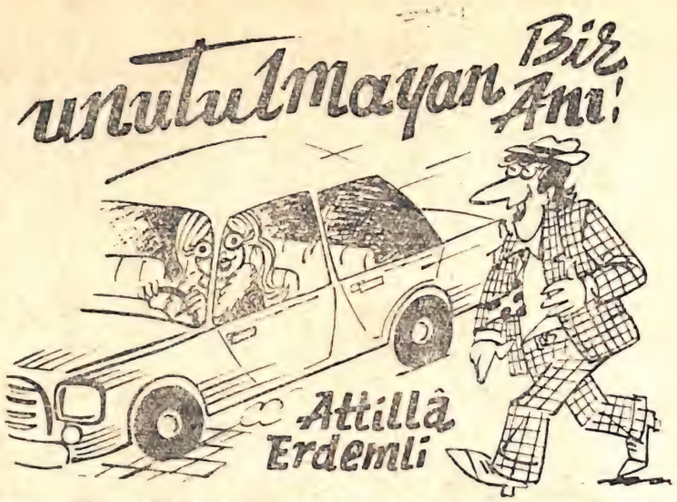

Attilâ Erdemli

ARADIĞIM insanı bulmak için dolaştığım yıllardaydı. Hergün öğleden sonra dışarıya çıkar, kenti bir ucundan bir ucuna adımlardım. Gençtim. Yakışıklıydım o zamanlar. Hoş, şimdi de pek fena sayılmam ama o zamanlar bir başkaydı. Sevgi için yaşardım. Şimdi de sevgi için yaşıyorum. Fakat yıllar sevginin tek olmadığını, tersine sevilecek şeylerin pek çok olduğunu gösterdi bana. Hatta gençlikte aranan sevgiyi daha kolay bulabilmek için, sonradan ulaşılan sevgilerin gerekliliğini de gösterdi. Sözgelimi para sevgisi. İnsan gençliğinde nasıl da kör oluyormuş!..

Evet, yıllarca sevgi aradım. İstanbul kazan ben kepçe. Özellikle kız liselerinin önünde dolaşırdım. Rahmetli peder bey sağolsun, harçlığımı bolca verirdi. Tek sıkıntım; gönlüme damla damla akacak o bir çift gözle gözgöze gelmek, o yumuşacık elleri tutabilmek, ipek gibi saçları öpebilmekti. Onu bulabilirim umuduyla birkaç kez Üniversiteye de girdim. Onun kim olduğunu bilmiyordum. Henüz karşılaşmamıştım da. Gerçekte de karşılaşmak için dolanıp duruyordum. Liseli olması zorunlu değildi ki. Üniversiteli de olabilirdi. O zamanlar bugünkü gibi Candan ilişkiler içinde değildi Üniversiteler. Bu nedenle de savaş alanına benzemiyordu Üniversite. Üniverseteli saygın kişiydi. Hele hele Üniversiteden bir kız ile evlenmek önemli bir olaydı. Bu, yörede hem kıskanç duyguları hem de birtakım kuşkuları uyandırırdı. Nede olsa birtakım dedikodular vardı, Üniversiteli kızlar üstüne.

Hay Allah! Ben de nasıl anlatıyorum. Duyan da beni ellisini almış, altmışına dayanmış dede sanacak. Yok efendim yok! Sözünü ettiğim olgular fazlası onbeş yıl öncesine ilişkin. Ben de o denli yaşlı değilim. Hani kendisi olgun, cüzdanı dolgun derler ya, hah işte öyle. Bu yaşlar pırlanta değerinde. Bu yaşlarda İnsan Yaşam denilen yumağı daha bir güçle kavrıyor. Yine bu yaşlarda İnsan, yaşamın sanıldığınca karmaşık olmadığının farkına varıyor. Bir oyun yaşamak: Bize kendisini zorunlulukla kabullendiren, çelişkilerle dolu, irili ufaklı oyunlardan oluşmuş bir oyun yumağı. Hepimiz belli kurallar içinde kimizaman mızıkçılık ederek, kimi zaman kurallara bağlanarak, kimi zaman yeni kurallar koyarak memur, evkadını, iş kadını, politikacı, yazar, işçi, öğrenci, asker, polis, hırsız, işportacı, tüccar, düşman, dost, namuslu, namussuz, iyi, kötü, seven, sevilen, ihanet edilen, suçlu, suçsuz... Olarak bu oyunu sürdürüyor ve bundan haz duyuyoruz. Kızgın da olsak, sevinsek de acı da duysak, hoşnut olsak da, mutluluk ile ıstırab arasında gidip gelsek de bu oyundan haz duymaktayız. Benimki de böylesine bir hazdı işte. Aramak, bulamamak. Yeni umutlarla, yeniden aramak... Ne aptalmışım? Babamın sözünü dinleyip de onun yanında daha ozamandan müteahhitliğe başlasaydım şimdi paradan yana da sevgiden yana da daha zengin olurdum. Sevgi oyununu parayla oynayan, sevgisi ile oynayandan daha başarılı oluyor nedense. Oysa sevgiyle oynamak gerekir değil. mi? Filimlere, Romanlara bakacak olursak çok zaman öyle. Neyse canrm, şimdi iyi sevgi kazanıyorum ya, bence bu önemli. Çağ herşeyin fiatının olduğu bir çağ. Herşey artık kendisiyle özdeş olmaktan çıkıyor.

Bunun önemli olduğunu, ama pek çok yöne etkisi nedeniyle önemli olduğunu anlasaydım, durmadan kaldırım arşınlarmıydım o zamanlar. Dolaş allah dolaş. İnsan hoşlanınca inatçı oluyor. Direniyor. Sonunda da çok kez buluyor.

Bir bahar gününün ılık bir ikindisiydi. Güneş bulutların arasından sıyrılıvermiş, gönüllerimizi okşuyordu. Günün yorgunluğu sırtıma binmiş, içimde sönmemiş bir umut kentin en işlek ve geniş caddelerinden birinde yürüyordum. Birden O'nu gördüm. Evet O idi. Günleri, ayları dolduran aramaların sonu gelmişti. Kan damarlarımda fışkıracak gibi dolaşıyordu. Gözlerimin yanmaya başladığını ve ikide birde gözkapaklarımı sıkı sıkıya kapayıp açtığımı anımsıyorum. Kafamın içi karman çorman olmuştu.

O oradaydı ve ben dikilmiş, yalnızca bakıyordum.

Bir ara başını çevirip bana baktı. Kalbim göğsümden fırlayacak sandım. Kırmızı bir arabanın içindeydi. Elinde direksiyon, omuzlarına dalga dalga dökülen saçlarını bir baş hareketiyle yana atarak bana bakışı ve göz göze geldiğimiz o an...

Adım atmakla, konuşmakla konuşmamak, kıpırdamakla, kıpırdamamak arasında kaygulu ve sevinçli, korkak ve istekli durakalmıştım. O başını çevirmemişti. Gözleri pırıl pırıldı. Güneş batmış. Yıldızlı bir gecede dalga dalga saçlarının arasında mutluluktan eriyordum sanki.

Birden ona doğru yürüdüğümü farkettim. Durdurmaya çalıştım kendimi. Hay Allah! N'apıyordum böyle? Sırtımdan bir ter boşanmıştı. Pencerenin camını açtı. Gülümsüyordu. Ne söyledim, ne yaptım, inanın anımsayamıyorum. Kendimi toparlamaya başladığım sırada hala arabadaydım. Araba çift yönlü, geniş yolda hızla ilerliyordu.

Onun yanındaydım. Kentin dışına doğru yolalıyorduk. Bir kaygu çöreklendi yüreğime. Nice öyküler dinlemiş, nice filimler görmüş ve nicelerini de okumuştuk, böyle durumlarda başlayan. Bir ara «Ulan bu karı bizi o biçim yollara götürüyor olmasın?» diye düşündüm. Çok sakindi. Kendisine baktığımı farkedince, bir an dönüp baktı. Tanrım! Gözlerinde yine o ışıklı gece. Dudaklarının o nefis kıvrılışı... «Onu buldum ya, kötü de olsa bu yol, sonuna dek yürürüz evvelallah» deyip bir iç geçirdim. Biraz daha rahatladım. Kendimi Ona bırakmaya karar verdim. O sırada yapacak başka birşeyim de yoktu.

O sırada ön taraftan sigara paketini alıp bana uzattı. Arabaya bindiğimden beri hiç konuşmamıştık. Bende konuşacak canmı kalmıştı. Sigarayı alırken ellerine baktım. Sigaradaki incelik, o elin yanında ağlanacak değin cılız kalırdı. Biraz önce kaygu çöreklenen yüreğime şimdi onunla beraber olmanın coşkusu doluyordu. Fakat hiçbirşey yapamıyor, bir sözcük olsun söyleyemiyordum. Ellerim öylesine terlemişti ki sigara ıslandı. Bir ara yine baktı ve:

— Adınız nedir?

Hangi müzik aleti bu sesi verebilirdi: Derinden, duygulu, insanın içine sessizce sokulan, öylesine yumuşak fakat kıskıvrak bağlarcasına güçlü.

— E... efendim?

— Adınız nedir?

— Sorarken yine gülümsemişti.

— Şey... Ke... Kemal. Kemal efendim.

— Benimki de Lâle... Sigaranız sönmüş.

— A öyle mi? Yakayım.

— Benimki değil, Sizinki sönmüş.

— Ah... ö... Özür dilerim.

— Yok canım, Özür dileyecek birşey yok.

«Bu ne toyluk oğlum. Hep dilin sürçüyor. Hay allah! Ulan sokakta turalarken kurduğun gibi neden konuşamıyorsun?»

— Öğrenci misiniz?

— Yooo... değil, hayır değilim.. Yani tam değilim yani...

«Salak herif! Seksen kere de-

ğilim demenin ne gereği var?»

Kızarıyor, bozarıyor, terliyor. Ter şakaklarımdan boynuma giriyor, daha da sıkılmam için yeterli oluyordu.

— Ne iş yapıyorsunuz?.

— Ben mi?.. Şeyy... Babamın yanında çalışıyorum... Yani müteahhitlik olarak babam şey yapıyor da. Ben de onun yanında şey yapıyorum. yani... ben de çalışıyorum.

«Kadının gülümsemeleri anlam değiştirdi. Alay ediyor besbelli. Başka n'apacaktı ya? Eşşek herifin tekisin sen oğlum... Ulan bari yalan söyle. Babamla beraber müteahhitlik yapıyorum falan de...»

— Hiç okumak istemediniz mi?

— Ben mi?... Haa evet... Li,, Liseyi bitirdim... yani bi.. bitirecem. Bir dersim şeyoldu da iki yıldır ona çalışıyorum.

«Allah kahretsin seni. Bu ne biçim konuşma ulan hıyar! Yollarda dolaşırken neler düşünmüştün? Ellerini ellerine alacaktın hani. Saçlarını okşuyacaktın. Şiir de okuyacaktın. Nasıl dı o şiir?...»

— İşte Bakırköye geldik.

— Efendim!.

— Bakırköye geldik. Şimdi yolu gösterin de sizi evinize dek bırakayım.

— A.. a.. anlamadım.

— Sizi evinize dek bırakayım.

— B.. ba.. bakırköye niçin geldik?

Çok şaşırmıştım. Yine de şaşırırım. Anımsadıkça buruk bir gülüşle bakarım o güne. Kendi kendime sormadan da edemem: Nasıl oldu da, o gün arabaya yanaştığımda «Bakırköyde oturuyorum. Param yok. Beni oraya bırakır mısınız?» diye sordum.

A T O

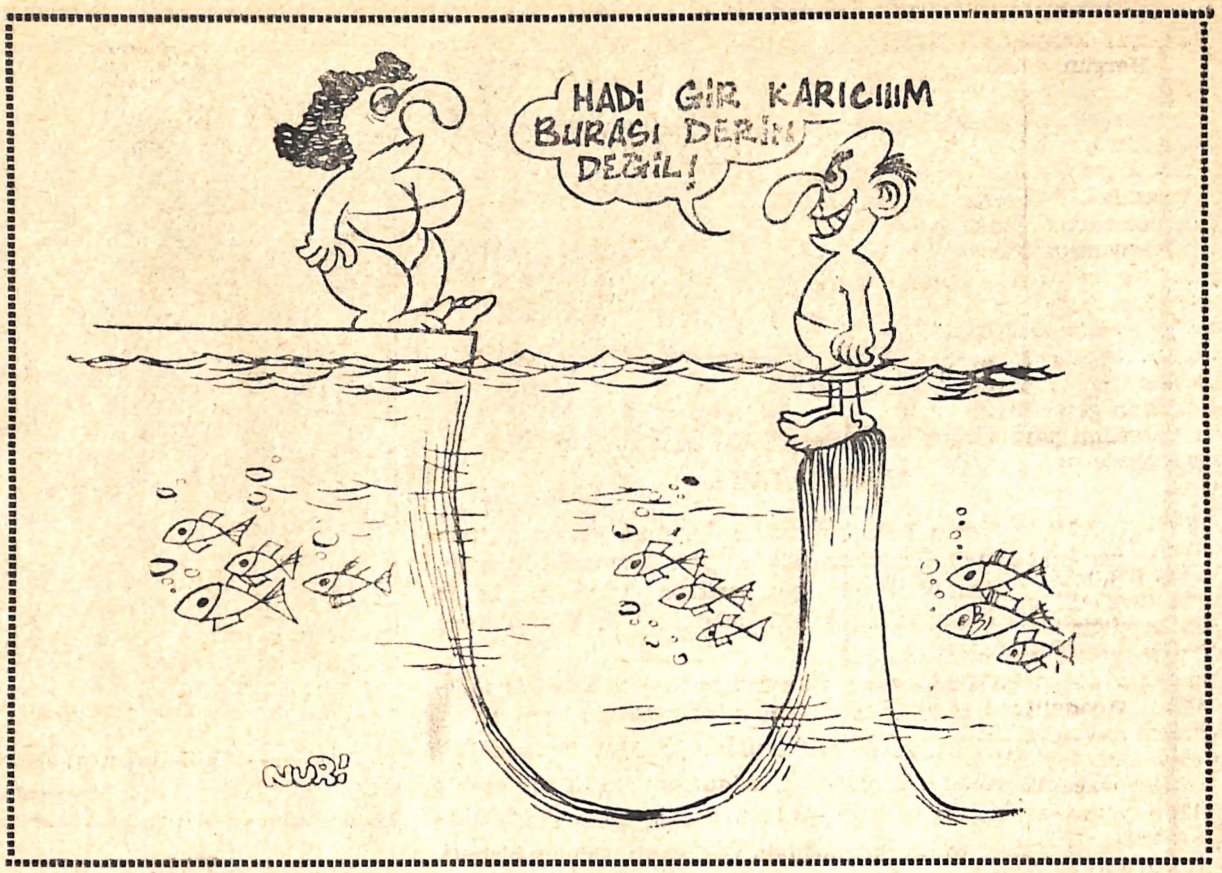

ÇIĞLIK

Bir kadın, bir süpermarkette et kuyruğuna girmişti. Birden, çığlığı basarak oradan uzaklaşırken, biri:

— Her halde hırsızı izlemeğe koşuyorsunuz madam, dedi. Teşekkürler... Sizin sayenizde bir hırsızdan kurtulacağız...

— Yanılıyorsunuz mösyö, diye kadın cevap verdi. Ben hırsız izlemiyorum; çığlığı ise, yükselen et fiatını görünce attım?

KIZILDERİLİ

İki Kızılderili ömürlerinde ilk defa bir deniz kayağı gösterisinde bulunuyorlardı. Birisi sordu:

— Gemi neden bu kadar hızlı gidiyor?

— Görmüyor musun, diye cevap verdi diğeri, peşinden gelenler tarafından takip ediliyor!.

YANLIŞLIK

Orta yaşlı adamcağızın oturduğu apartmanın karşısındaki daireye yeni evli bir çift taşınmıştı. Perdelerini örtmeden sabah, öğle ve kşam sevişen çiftin bu laubaliliklerine canı sıkılmağa başlamıştı orta yaşlı adamın. Bir akşam evine dönen genç erkeği yakılıyarak:

— Yeni evlisiniz, eşinizle sık sık sevişmenizden anlıyorum ama, bari her öğleden sonra perdeleri kapatın. Misafirlerim geliyor, anlıyorsunuz ya, dedi.

Yeni evli erkek gülümsiyerek.

— Komşum, küçük bir yanlışlık yapıyor galiba, diye cevap verdi. Çünkü ben öğleden sonraları asla evde bulunmam. Öğle yemeklerini hep şirkette yerim!.

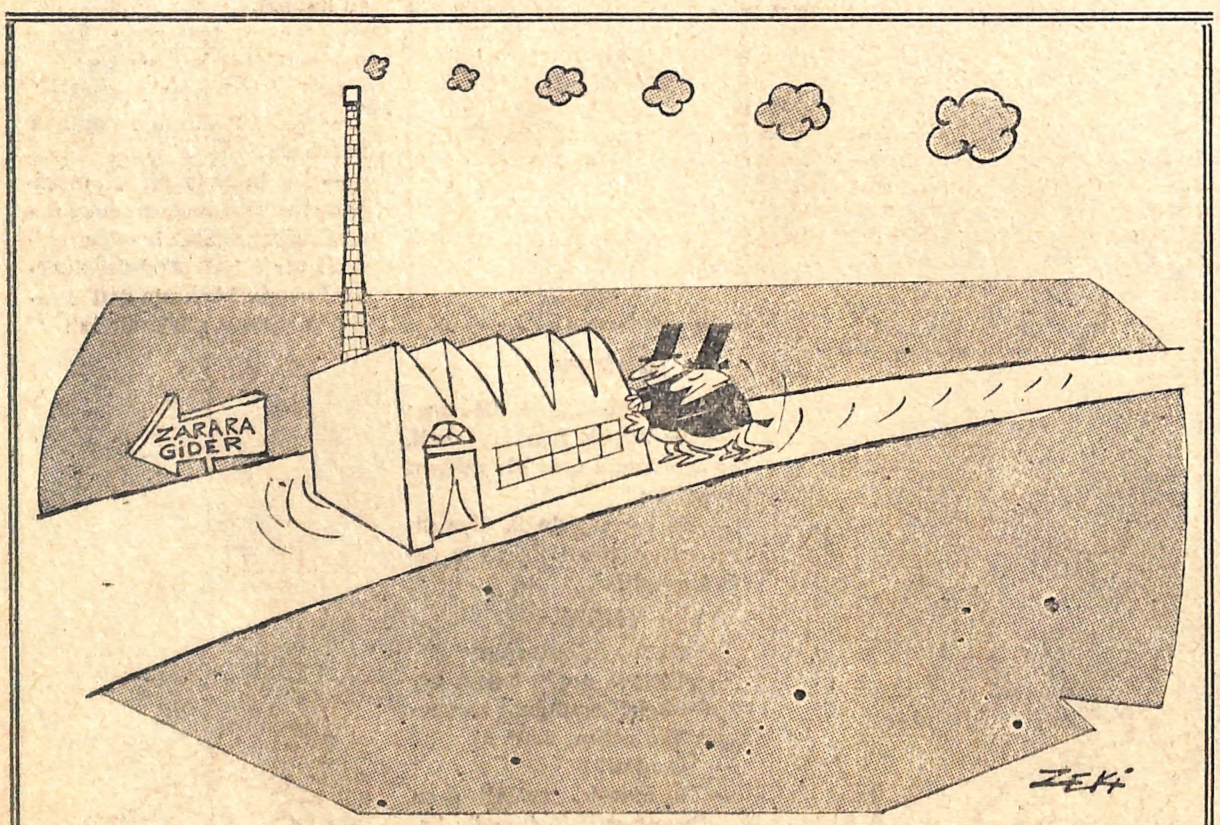

— M.C. hükümeti zamanında bir çok fabrika iflasa gitti —

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Ergin Ortaç

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi No: 8 - 10, Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11
Fiyatı : 250 kuruş,
ABONE FİYATLARI : Yurt içi yıllığı 125.— TL. Altı aylığı 62.50 TL. Yurt dışı yıllığı 250.— TL. Altı aylığı 125.— TL.
Dağıtım :
Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

ALIŞKANLIK

Dupont orta halli bir memurdu. Ama günün birinde nasılsa şansı döndü, piyangodan büyük ikramiyeyi kazandı. Paranın çarçur olmaması için bankaya ytırmaya karar verdi. Gerekli muameleler tamamlanınca bir çek defteri uzatan direktör:

— İsterseniz, para yerine çek te kullanabilirsiniz mösyö, dedi. Bu, sizi bankaya gelmek zahmetinden kurtarır.

Dupont hayatından çok memnundu. Hele harcamalarda para yerine bir kâğıda sadece imzasını atmak çok zevkli oluyordu doğrusu. Her gördüğünü aldı, karşılığında çek yazdı. Gezdi, tozdu, karşılığında çek yazdı. Günün birinde banka müdüründen şu mektubu aldı:

«Mösyö, hesabınızda açık görüldü. Lütfen bnkamıza kadar geliniz, veznemize borcunuz olan üç yüz frangı ödeyiniz.»

Dupont şu cevabı verdi:

«Bankaya gelmemin gereği kalmadı. Nasıl olsa Dupont çek yazmaya alıştı. Size üç yüz franklık bir çek yazıyorum ve mektubumla beraber postaya atıyorum.»

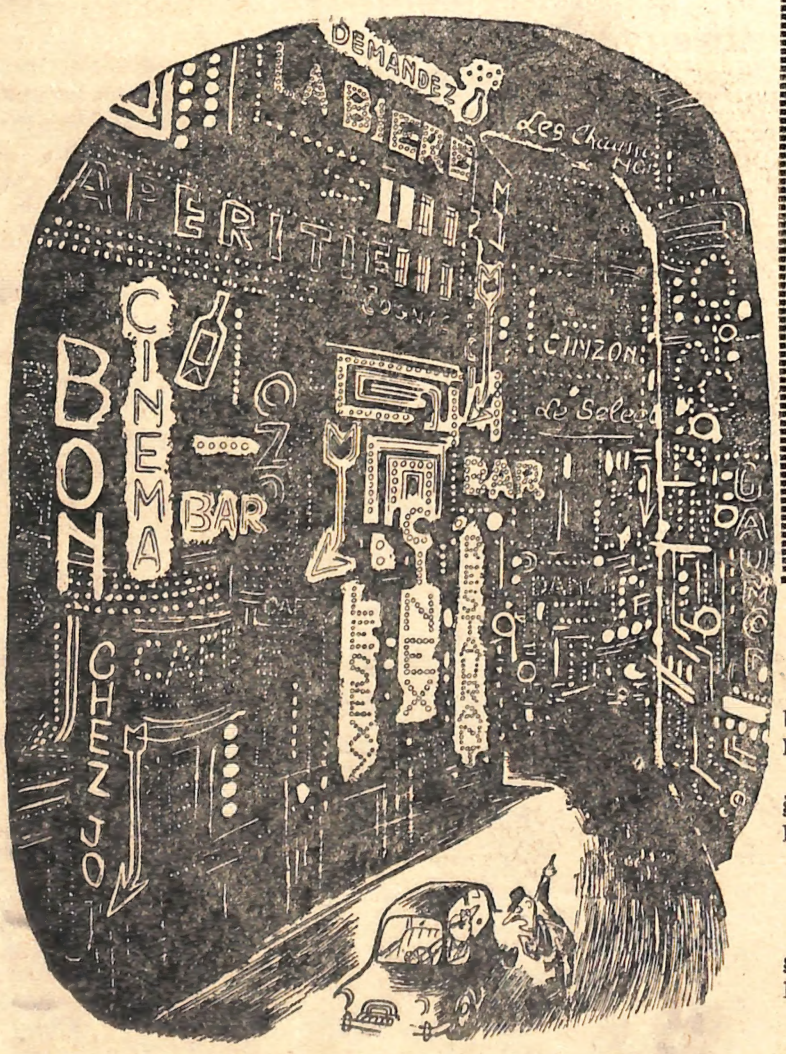

— Kırmızı ışığı görmedin mi?...

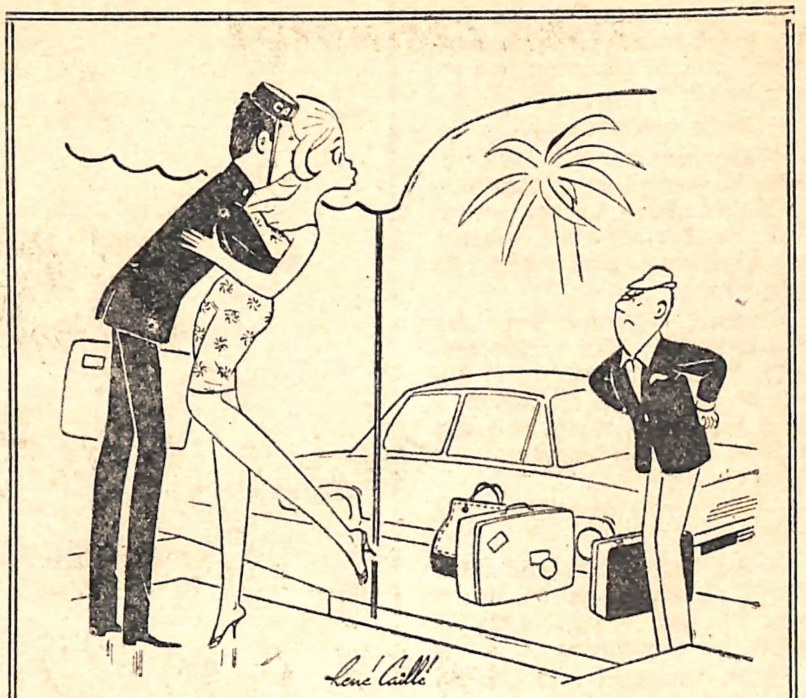

— Tatile çıkınca, «Herkes kendi işini kendi yapar» dememiş miydin?!...

YA?..

İki genç aşık evlenmeğe karar vermişlerdi. Gelecek hakkında projeler yapıyorlardı. Erkek:

— Beni ilk aldatışında seni öldürürüm, dedi.

Kız biraz düşündü, sonra:

— Ya ikincide? diye sordu.

Yazısız

SİRKTE

Bir sirk direktörü, diğerine:

— Ne büyük felaket, dedi, bir mevsimde tam bir milyon kaybettim.

— Bu bir şey değil, diye diğeri cevap verdi, ben bir aslan kaybettim!.

İLÂN

İş adamı, arkadaşına:

— Nihayet geçen hafta, bir gece bekçisi aradığımı gazetelerde ilân ettim, dedi.

— Ne oldu?

— Ne olacak, ertesi gece fabrikam üst üste tam üç kere soyuldu!..

YAZIK

Bir deli, bir kütüphaneye girerek, satıcıya:

— Deniz mayolarınız var mı? diye sordu.

— Fakat mösyö, burası kütüphanedir, biz mayo satmıyoruz, dedi satıcı.

— Yazık, dedi deli, bir müşteri kaybettiniz!.

KOLAY

Ormanlık bölgeye hızla giren araba nedense kuytu bir köşede ansızın durdu. Yere atlıyan delikanlı kız arkadaşının bakışları arasında motoru açtı. sağa sola baktı.

— Eyvah, diye mırıldandı, depoda benzin bitmiş, sadece su kalmış.

— Kolay, dedi genç kız, o meseleyi ben hallederim.

Delikanlı hayretle sordu:

— Siz bu işlerden anlıyor musunuz?

— Bu konuda biraz tecrübem vardır. Şimdi siz beni öpmeyi denersiniz, benden şiddetli bir tokat yersiniz, depodaki suyun bir anda nsıl benzin olduğunu görürsünüz!.

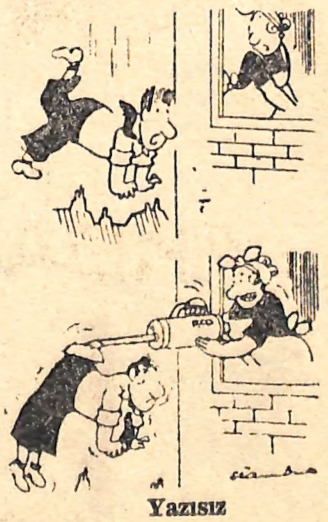

Yazısız

TÜRK BASININDA

55

YILI AŞAN
ILK VE TEK
MİZAH DERGİSİ

AKBABA

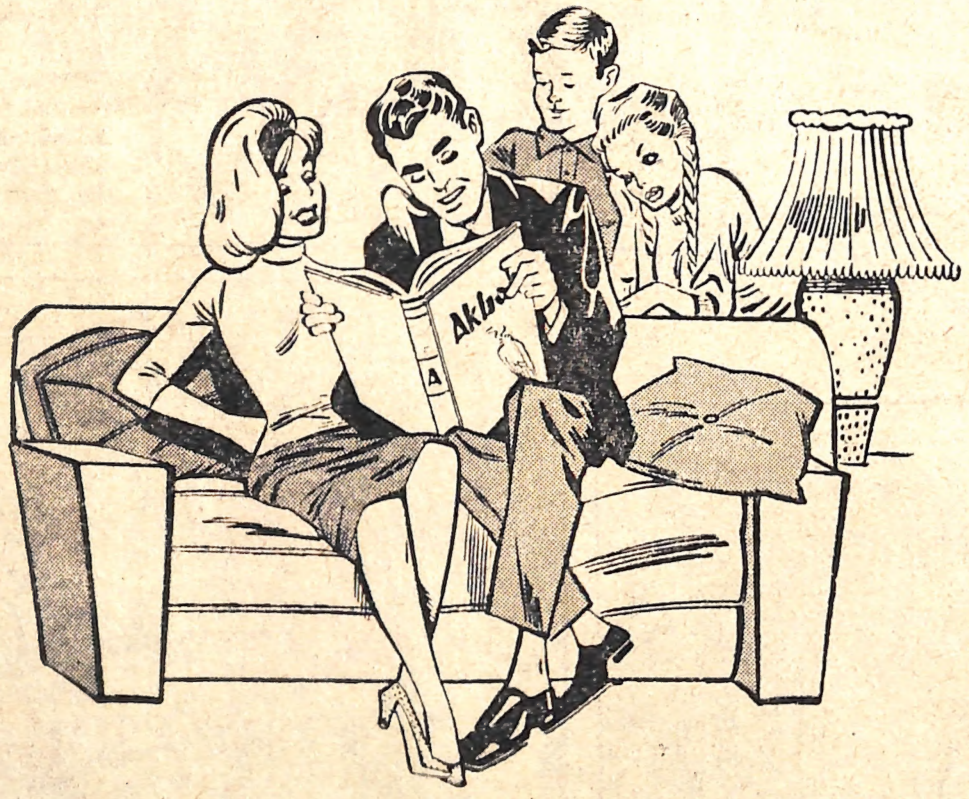

AKBABA EVİNİZİN NEŞESİDİR

Ak—167

Ak ba ba

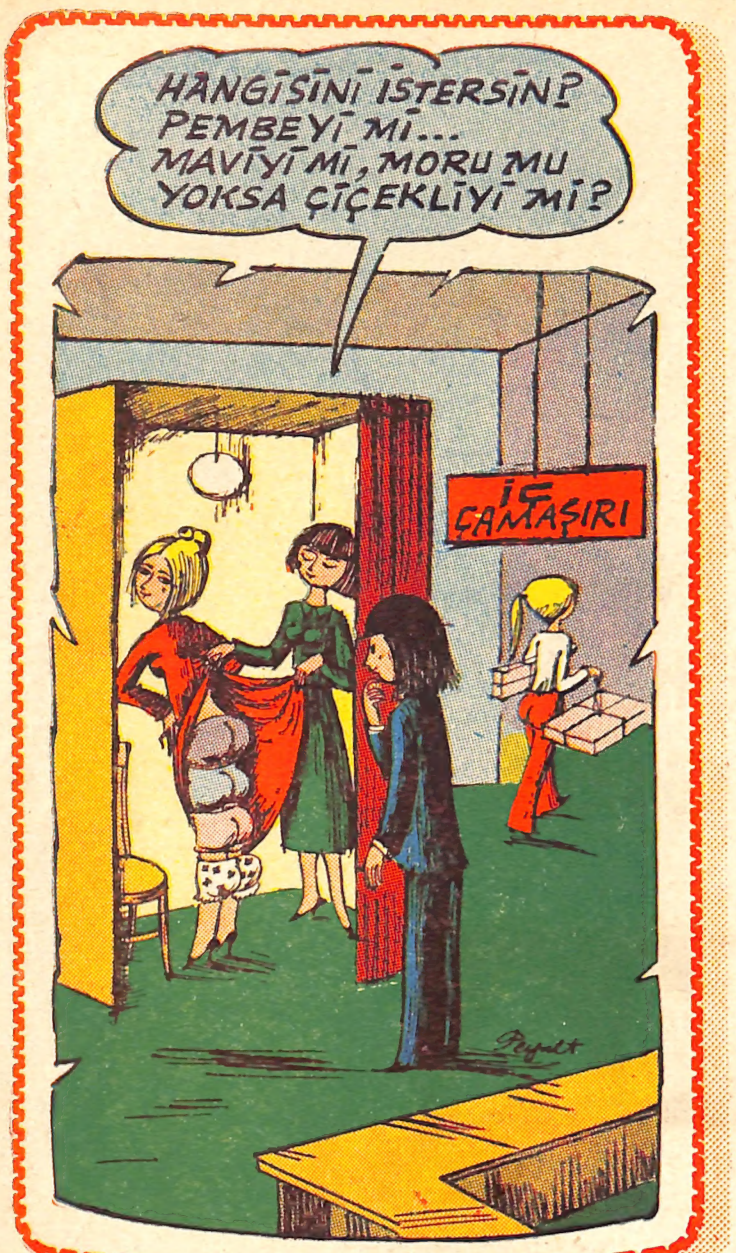

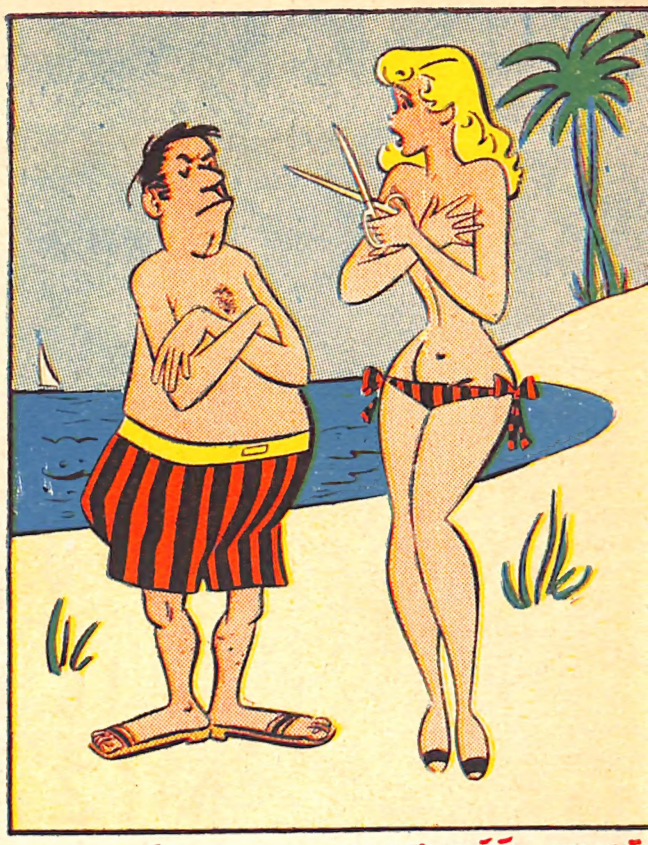

_ DÖN ARKANI... BİR PARÇA DA SÜTYENLİ ALACAĞIM!..

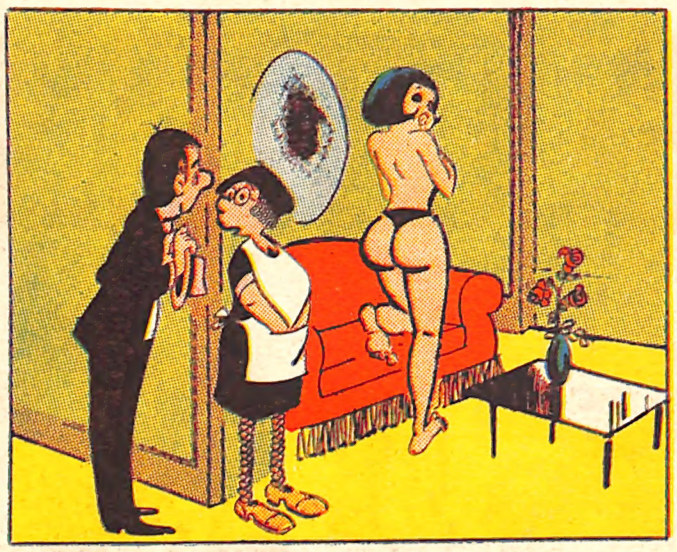

_TEKİRDAĞ'IN KARPUZU MEŞHURDUR AMA BİZİM HANIM TEKİRDAĞ'LI DEĞİL!

_NE! ARTIK KİRAYI SİZ Mİ ÖDEYECEKSİNİZ? EYVAH!

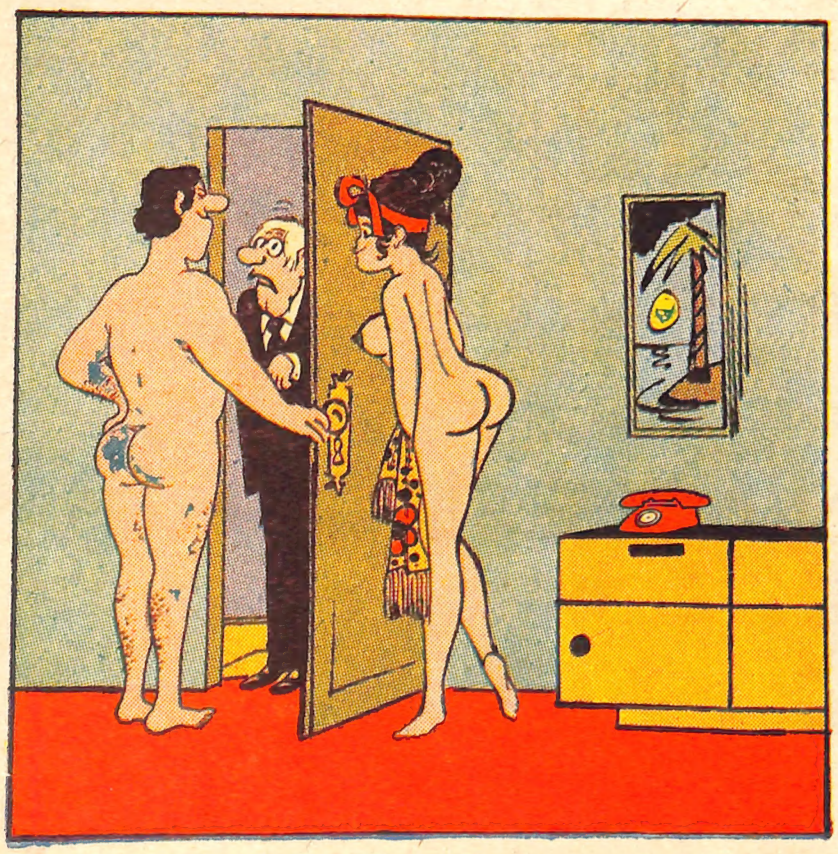

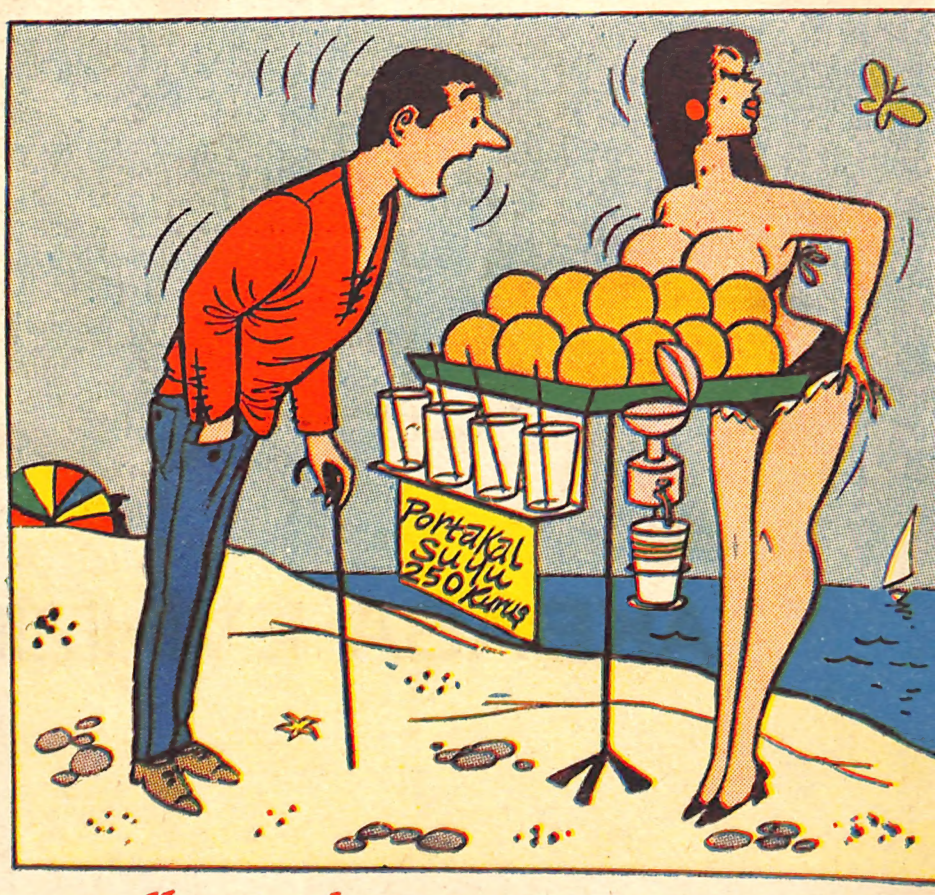

_EN ÜSTTEKİLER MOSTRALIKTIR!..